

جزوه خلاصه

CCNA 200-301

First Edition

.
. .

نویسنده : شاهین واثقی

تایپ و ویراست : گروه علمی IT TRIBES

(علی کارگر اسماعیل خانی)

(علیرضا کهن ترابی)

این جزوه خلاصه ای از تنظیمات و کلیات درسنامه کتاب CCNA 200-301 است که تمامی فصل ها را شامل نمی شود و در حال تکمیل شدن است .

ممنون میشم با نظراتون به اصلاح این جزوه کمک کنید . shahin@shahinvaseghi.ir

V1 Chapter-1.....	4
Introduction to TCP/IP Networking.....	4
TCP/IP.....	4
V1 Chapter-2.....	7
Fundamentals of Ethernet LANs.....	7
Ethernet Cable.....	7
Fiber Optic.....	8
ETHERNET FRAME.....	9
ERROR DETECTION WITH FCS.....	9
V1 Chapter-3.....	10
Fundamentals of WANs and IP Routing.....	10
Wan.....	10
V1 Chapter-4.....	12
Using the Command-Line Interface.....	12
IOS.....	12
All Type Of Disk.....	13
V1 Chapter-5.....	14
Analyzing Ethernet LAN Switching.....	14
Layer 2.....	14
Mac Table.....	16
V1 Chapter-6.....	17
Configuring Basic Switch Management.....	17
Console.....	17
Telnet.....	18
SSH.....	18
General Setting.....	19
V1 Chapter-7.....	20
Configuring and Verifying Switch Interfaces.....	20
Interface Setting.....	20
Interface Counter.....	21
V1 Chapter-8.....	22
Implementing Ethernet Virtual LANs.....	22
Vlan.....	22
V1 Chapter-9.....	24
Spanning Tree Protocol Concepts.....	24
General.....	24
BPDU.....	25
Root Bridge Election.....	25
Root Port Election.....	25
Designated Port Election.....	25
Root Port Cost.....	26
STP Protocols.....	27
STP 802.1D.....	27

STP Timers.....	27
Port State.....	28
RSTP 802.1w.....	28
Port State , Timers.....	29
Port Role.....	29
Port Type.....	30
Additional Feature.....	30
V1 Chapter-10.....	31
RSTP and EtherChannel Configuration.....	31
PVST+,RPVST+.....	31
PVST Config.....	31
Ether-Channel.....	32
V1 Chapter-11.....	34
Perspectives on IPv4 Subnetting.....	34
IP Subnet.....	34
Subnet Mask.....	35
Subnetting.....	36
V1 Chapter-15.....	46
Operating Cisco Routers.....	46
Routing.....	46
V1 Chapter-16.....	47
Configuring IPv4 Addresses and Static Routes.....	47
IPv4 Routing Concept.....	47
Connected Route.....	48
Static Route.....	49
V1 Chapter-17.....	50
IP Routing in the LAN.....	50
Router On a Stick (Roas).....	50
Switched Virtual Interface (SVI).....	51
Layer3 Ether-Channel.....	51
V1 Chapter-18.....	52
Troubleshooting IPv4 Routing.....	52
Ping.....	52
Trace Route.....	53
V1 Chapter-19.....	53
Understanding OSPF Concepts.....	53
Routing Protocol.....	54
OSPF.....	55
Neighboring.....	56
Exchanging Database.....	57
Maintaining Neighbour.....	57
OSPF Network Type.....	57
Adding Best Route To Table.....	58
Area.....	58

LSA.....	59
V1 Chapter-20.....	60
Implementing OSPF.....	60
OSPF Config.....	60
Show OSPF.....	61
Passive Interface.....	61
Default Route Advertise.....	62
Interface Cost.....	62
Load Balance.....	63
V1 Chapter-21.....	63
OSPF Network Types and Neighbors.....	63
OSPF Network Type.....	64
V2 Chapter-2.....	66
Basic IPv4 Access Control Lists.....	66
Access Control List.....	66
Standard ACL.....	66
V2 Chapter-3.....	68
Advanced IPv4 Access Control Lists.....	68
Extended ACL.....	68
V2 Chapter-6.....	69
Implementing Switch Port Security.....	69
Port Security.....	69
V2 Chapter-10.....	72
Network Address Translation.....	72
Source Nat.....	72

Shahinvaseghi.ir

V1 Chapter-1

Introduction to TCP/IP Networking

TCP/IP

مدل و معماری شبکه به طور کلی به مجموعه ای از اسناد اشاره دارد که هر سند یک کارکرد در شبکه انجام میدهد و مجموعه ای از اسناد شبکه را تشکیل میدهند.

بعضی از این اسناد پروتکل را تعریف میکنند. که مجموعه ایی از قوانین منطقی است که باعث ارتباط اجزای شبکه میشوند و بعضی از این اسناد الزامات فیزیکی مانند شدت جریان بر روی یک کابل هنگام انتقال دیتا را مشخص میکند.

در ابتدا پروتکل های شبکه استاندارد نبودند و هر شرکت پروتکل های خود را داشت. ابتدا کمپانی IBM در سال 1974 معماری یا مدل شبکه خود را به نام SNA معرفی میکند.

در اواخر دهه 1970 سازمان ISO تعریف یک مدل از استاندارد برای شبکه را شروع و آن را OSI نام گذاری کرد.

مدل بعدی مدل TCP/IP که تحت قراردادی برای DOD تعریف شده است و در دهه 1990 مورد استفاده قرار گرفت.

لایه 1. اجزای فیزیکی را کنترل میکند. مانند ولتاژیک کابل هنگام انتقال داده.

لایه 2. لایه دیتا لینک انتقال دیتا از طریق یک لینک مشخص را کنترل میکند.

لایه 3. لایه نتورک انتقال داده ها از یک مبدا مشخص تا مقصد را در کل مسیر کنترل میکند.

دو لایه بالایی بر روی برنامه هایی که احتیاج به ارسال و دریافت دیتا دارند تمرکز دارد.

مدل TCP/IP مجموعه ای از قوانین است. هر پروتکل با استفاده از سند RFC تعریف میشود. همچنین این مدل از پروتکل های گروه های دیگر مانند IEEE آن را استفاده میکند.

مثلا اترنت در TCP/IP از همان پروتکل IEEE802 استفاده میکند.

امروزه تولید کنندگان تجهیزات شبکه از مدل TCP/IP استفاده میکنند.

*یک نسخه چهار لایه از مدل TCP/IP در RFC 1122 وجود دارد.

یکی از محبوب ترین پروتکل های لایه پنچ HTTP است که به این صورت کار میکند که کاربر یک درخواست GET مثلا GEThome.htm به سرور ارسال می کند این

درخواست GET از قالب یک http header که در لایه پنج تشکیل میشود به سمت سرور ارسال میشود سپس سرور یک http header با payload با مقدار ok با کد 200 به سمت کاربر ارسال میکند و سپس آن محتوا در خواستی کاربر مثلا home.htm را در tcp header ها ارسال میکند.

یکی از مهمترین اعمال پروتکل TCP در لایه 4 کنترل جریان ارسال داده ها و اطمینان از رسیدن بسته ها به مقصد است.

TCP برای این کار از مفهوم seq برای کنترل و شماره گذاری بسته های ارسال شده از سمت سرور استفاده میکند و از مفهوم ACK برای تایید دریافت یا درخواست ارسال مجدد از سمت کاربر استفاده میکند.

مثلا یک سرور به سمت کاربر یک بسته با seq=1 با payload برابر HTTP header=ok و data بخشی از درخواست کاربر را ارسال می کند سپس در دو بسته دیگر با seq 2 و 3 باقی محتوا را به سمت کاربر ارسال میکند.

فرض کنید که seq 2 به کاربر نرسد در این حالت کاربر یک بسته TCP با seq 2 به سرور ارسال می کند و درخواست ارسال دوباره بسته دوم را میکند.

لایه 3 یا نتورک یک پروتکل بسیار مهم به نام IP دارد که ارتباطات راه دور را از طریق این پروتکل به دست می آید.

آدرس Ip چیزی مانند کد پستی در فرایند پست است به دو بخش تقسیم میشود: بخش اول آدرس کلی منطقه را به ما نشان می دهد و بخش دوم آدرس دقیق واحد را مشخص میکند.

مسیریابی Ip در لایه 3 به صورت ارسال هر روتر به روی بعدی تا مقصد روتر مقصد به شبکه مورد نظر است .

فرایند Encapsulation در TCP/IP به اضافه کردن HEADER در هر لایه می گویند.

اسم پیام در هر لایه TCP/IP بنابر جدول PDU مشخص میشود
 L5=data L6=segment
 L3=Packet L2=frame L1=Bit

Shahinvaseghi.ir

V1 Chapter-2

Fundamentals of Ethernet LANs

Ethernet Cable

شبکه SOHO یک شبکه LAN ساده را که از یک روتر، یک سوئیچ LAN و تعدادی محدودی کاربر تشکیل شده است را مشخص میکند.

عموم شبکه های امروز دارای یک دستگاه مرکزی هستند که هم روتر است و هم دارای یک سوئیچ 6 یا 8 پورت است و حتی عموماً پروتکل IEEE802.11 یا WLAN را پشتیبانی میکنند.

در این مودم ها WLAN به شکل یک سوئیچ اترنت عمل میکند.

در شبکه SOHO میتوانید 3 دستگاه شبکه متفاوت در نقش های مختلف داشته باشید که هر کدام مجزا یا در ترکیب با هم به درستی عمل کنند.

برای مثال شبکه SOHO می تواند دارای یک ROUTER برای ارتباط با اینترنت یک سوئیچ اترنت access point بی سیم برای اتصال بی سیم به یک شبکه باشد یا دستگاهی ترکیبی از اینها داشته باشد مانند مودم های امروزی.

شبکه های Enterprise شبکه هایی هستند که کاربران بیشتری نسبت به شبکه های soho دارند.

در شبکه های enterprise کاربرها به سوئیچ هایی محلی خود متصل می شوند و سوئیچ ها به سوئیچ مرکزی متصل می شوند

IEEE	formal	type	length	speed
10BASE-T	802.3	COPPER	100M	10M/ETH
100BASE-T	802.3U	COPPER	100M	100M/FETH
1000BASE-LX	802.3Z	FIBER	5KM	1000M/GETH
1000BASE-T	802.3AB	COPPER	100M	1000M/GETH
10GBASE-T	802.3AH	COPPER	100M	10G/10GETH

کابل های 10base-t و 100base-t برای ارسال از 2 زوج یا 4 رشته استفاده می کنند که با برقراری یک مدار الکتریکی در هر 2 رشته یا یک زوج استفاده میکند.

کابل های 10base و 100base از 2 زوج و 2 مدار برای ارسال استفاده می کنند. کابل های 1000base از 6 زوج و 4 مدار استفاده میکنند.

Fiber Optic

فیبر نوری single mode دارای core نازک تر است و از فرستنده به شکل لیزر استفاده می کند و در آن واحد یک پالس نوری ارسال میکند. SFP های single mode به علت لیزر بودن گران تر است اما فیبر single mode مساحت و پهنای باند بیشتری دارد.

- فیبر نوری multi mode دارای core ضخیم تری است پس در آن واحد چندین پالس نوری با استفاده از شکست نور ارسال میکند این فیبر دارای طول کمتر و پهنای باند کمتر نسبت به single mode است.
اما پورت فرستنده آن LED است قیمت SFP آن کمتر است

STANDARD	TYPE	DISTANCE
10gbase-s	MM	400M
10gbase-lx4	MM	300M
10gbase-IR	SM	30KM

ETHERNET FRAME

Mac address یا آدرس فیزیکی از دو بخش 24 بیتی تشکیل شده است. 24 بیت اول که نام آن organizationally unique identity باید از OSI خریده شود و 24 بیت دوم آن که نام آن vendor assigned است توسط vendor ساخته و روی دستگاه تنظیم می شود.
بخش type در هدر لایه 2 پروتکل لایه 3 بسته را نشان میدهد.

ERROR DETECTION WITH FCS

شبکه های امروزی از سویچ هایی استفاده میکنند که به صورت Full duplex عمل میکنند: شبکه ها در گذشته با استفاده از hub و به صورت half duplex عمل میکردند دستگاه هایی که از half duplex استفاده میکنند از یک پروتکل به نام CSMA استفاده میکنند.

دستگاه هایی که از CSMA پشتیبانی میکنند برای ارسال فریم ها این مرحله را طی میکند.

1. به شبکه گوش میکند تا ببیند شبکه مشغول است یا نه
2. در صورتی که شبکه مشغول نباشد شروع به ارسال میکند

3. در صورتی که برخورد رخ داده باشد مراحل زیر را انجام میدهد.
در صورت رخ دادن برخورد تمام دستگاه های در حال ارسال مراحل زیر را انجام میدهند.
تمام NODE ها یک پیام JAMMING ارسال میکنند تا تمام دستگاه ها از برخورد آگاه شوند.
دستگاه ها یک RANDOM TIME برای ارسال انتخاب میکنند تا از برخورد مجدد جلوگیری کنند.
تلاش بعدی برای ارسال از مرحله شنیدن شروع میشود.

V1 Chapter-3

Fundamentals of WANs and IP Routing

Wan

خطوط WAN از نوع leased-time خطوط اجاره ای هستند که بر روی بسته فیزیکی که بین کاربر و co قرار دارد ارائه میشود.

چون leased time فقط برای لایه یک خدمات می دهد header استاندارد منحصر به فرد را ندارند؛ 2 نوع header به نام های HDLC و PPP برای LEASED TIME استفاده میکنیم .

در هدر HDLC فیلد FLAG همان فیلد SFD و PREAMBLE در هدر اترنت است؛ فیلد address همان destination address است؛ فیلد control در هدر فیلد type و fcs در دو هدر برابر است

خطوط اجاره ایی leased time به صورت ارتباط p2p برقرار میشوند.

در ارسال یک بسته از یک سیستم به سیستم دیگر روترهای در مسیر مراحل زیر را انجام میدهند.

1. fcs چک میشود و اگر مشکل نداشت بسته دریافت میشود.

2. هدر و تریلر data-link از بسته decap میشود و فقط ip packet می ماند

3. روتر مقصد بسته را با جدول مسیریابی چک میکند و مسیر خروجی را انتخاب میکند.

4. بسته با هدر و تریلر data-link جدید encaps میشود و ارسال میشود

تمام آدرس هایی که توسط روتر از هم جدا نشده باشند باید هم رنج یا same subnet باشند.

دو آدرس که توسط روتر از هم جدا شده باشند نباید هم رنج با same subnet باشند.

عموم پروتکل های مسیریابی مراحل زیر را برای یادگیری مسیرها استفاده میکنند.

1. هر روتر به ازای تمام شبکه های متصل به خود یک مسیر در جدول مسیریابی اضافه میکند.

2. پروتکل مسیریابی هر روتر تمام مسیرهای متصل یاد گرفته شده را به همسایگان خود ارسال میکند.

3. پس از یاد گرفتن مسیرهای جدید هر روتر جدول مسیریابی خود را به روز میکند.

ShahinVaseghi.ir

V1 Chapter-4

Using the Command-Line Interface

IOS

سیستم عامل سوئیچ های سیسکو IOS نام دارد که به معنی Interwork Operating System است.

برای ارتباط cli با سوئیچ سیسکو 3 روش کنسول، تلنت و ssh وجود دارد. کابل کنسول از pinout به نام rollover استفاده میکند. Rollover سیم ها را به روش زیر میچیند

1 به 8 - 2 به 7 - 3 به 6 و غیره...

سطوح دسترسی در سیسکو به 4 سطح تقسیم میشود:

1. user mode یا user exec یا حالت کاربر: بیشتر دستورات نمایش را اجرا میکند و دستورات اجرایی را ندارد

2. ENABLE MODE: سطح Privilege Mode یا Privilege exec نیز میگویند. این سطح بعضی از دستورات اجرایی را نیز دارد مانند دستور مهم RELOAD. دستوراتی که بین سطح USER و ENABLE مشترک هستند مانند دستورات SHOW دستورات EXEC نام دارند.

3. Configure Terminal: تمام دستورات اجرایی دستگاه در این سطح و زیر دسته های آن است. دستوراتی که در این سطح اجرا میکنید در لحظه بر روی دستگاه اجرا میشوند. در صورتی که میخواهید دستورات سطح enable را در این سطح وارد کنید ابتدای دستور باید عبارت do را اضافه کنید.

4. SUBCONFIG: زیر سطح ها زمانی اجرا میشوند که یک تنظیم با زیر تنظیمات زیاد مانند interface یا vlan یا ... را اجرا کنید.

برای امن کردن سطح enable از دستور زیر در سطح conf t استفاده میکنیم:

enable password **password**

enable secret **password**

تفاوت password و secret در این است که password به صورت متن ساده یا plain text در حافظه ذخیره میشود اما secret به صورت هش شده ذخیره میشود

دستور show running-config تمام تنظیمات در حال اجرا بر روی دستگاه را نمایش میدهد.

در خط فرمان با وارد کردن ؟ گزینه های بیشتر پیش رو را به شما نمایش میدهد. با نوشتن بخشی از دستور و زدن ؟ تمام دستورات با آن حرف مشترک نمایش داده میشود. با زدن tab در صورتی که حرف کافی از ابتدای یک دستور را نوشته باشید دستور تکمیل میشود.

All Type Of Disk

چهار نوع حافظه در دستگاه های سیسکو وجود دارد.

1.RAM: حافظه اجرایی Running-config در این حافظه است.

2.FLASH: سیستم عامل در این حافظه است.

3.ROM: حاوی BOOTSTARP یا همان بوت لودر این حافظه است.

3.NVRAM: فایل startup-config در این حافظه ذخیره می شود.

تنظیمات دستگاه های سیسکو در دو فایل running-config و startup-config ذخیره میشود

Running-config : تمام تنظیمات در حال اجرا دستگاه در این فایل ذخیره میشود؛ از طرفی دستوراتی که در سطح conf t وارد میکنید مستقیماً این فایل را ویرایش میکند

هنگام که دستگاه را روشن میکنیم تنظیمات اجرایی خود را از فایل startup-config میگیرد.

برای ذخیره تنظیمات running در startup میتوانید از دو دستور در سطح enable استفاده کنید: copy running-config یا write.

برای پاک کردن startup-config میتوانید از دستورات زیر استفاده کنید.

Erase nvram و erase startup-config و write erase

دستور delete vlan.dat تنظیمات vlan را پاک میکند این دستور در سطح enable اجرا میشود.

V1 Chapter-5

Analyzing Ethernet LAN Switching

Layer 2

سوئیچ ها برای ارسال فریم این 3 مرحله را انجام میدهند.

1. تصمیم گیری برای ارسال کردن یا نکردن بسته بر اساس mac مقصد
  2. یادگیری مک مبدا بسته
  3. ارسال یک کپی از فریم در یک محیط loop free با استفاده از STP
- سوئیچ برای ارسال بسته های unicast مقصد بسته را در جدول مک خود دارد و از این طریق بسته ها را ارسال میکند.
- سوئیچ ها هنگام دریافت یک فریم آدرس مک مبدا را چک میکنند و در صورتی که در جدول خود نداشته باشند آن را به جدول اضافه میکنند به این فرایند mac learning میگویند.
- سوئیچ برای ارسال بسته های broadcast و unknown unicast از عمل flood استفاده میکند.
- فریم های unknown unicast فریم های دریافتی توسط سوئیچ هستند که مک مقصد آنها در جدول مک سوئیچ وجود ندارد.
- عملیات flood به این صورت انجام میشود که کپی هایی از فریم از تمامی پورت ها به جز پورت ورودی ارسال میشود.
- STP با مسدود کردن پورت هایی که به مسیرهای تکراری میروند جلوی LOOP در بسته های FLOOD شده را میگیرد.
- تمام عملیاتی که سوئیچ بر روی یک فریم انجام میدهد به شرح زیر است:

1. سوئیچ ها بر اساس مک مقصد:

A. اگر مقصد فریم های BROADCAST یا UNKNOWN UNICAST یا MULTICAST باشد فریم FLOOD میشود.

B. اگر مک مقصد یک آدرس UNICAST باشد:

ا. اگر پورت خروجی فریم با پورت ورودی برابر نباشد بسته ارسال می شود.

۱۱. در صورتی که پورت خروجی فریم با پورت ورودی یکسان باشد سوئیچ فریم را نادیده میگیرد.

2. سوئیچ برای mac-learning از بررسی src-mac فریم های دریافتی و پورت ورودی فریم سپس بررسی آنها با جدول مک استفاده میکند؛ در صورتی که این پورت در جدول نباشد آن را اضافه میکند
3. سوئیچ به واسطه STP از لوپ نشدن بسته مطمئن میشود.

سوئیچ ها Cisco Catalyst به صورت پیش فرض تنظیماتی دارند که دستگاه آماده به کار سوئیچینگ است.

1. تمام پورت ها فعال هستند. همه پورت ها عضو vlan 1 هستند و پورت ها از auto negotiation برای تعیین سرعت پورت استفاده میکنند.
2. Mac learning و forward و flood فعال است و STP به صورت پیشفرض فعال است.

برای بازگرداندن سوئیچ به حالت کارخانه مراحل زیر را انجام دهید
دستورات مربوط به سطح enable است.

1. با دستور write erase تنظیمات startup را پاک کنید.
2. با دستور delete vlan.dat تنظیمات vlan را پاک کنید.
3. با استفاده از دستور reload دستگاه را راه اندازی مجدد کنید تا بدون تنظیمات روشن شود.

Mac Table

با استفاده از دستور show mac address-table تمام جدول مک سوئیچ قابل مشاهده است. در صورتی که میخواهید نوع خاصی از آدرس ها را ببینید در ادامه این دستور عبارت dynamic یا static را وارد کنید.

دستور show interface status وضعیت تمامی پورت های سوئیچ را نشان میدهد.
دستور show interface num type counters شمار یک پورت مشخص را نشان میدهد.

برای جستجوی هدف دار تر در جدول مک سوئیچ میتوانید در ادامه دستور show mac address-table dynamic از کلید واژه های address mac-add و interface num و type و vlan-num استفاده کنید.

دستور show address-table عمر ردیف های جدول مک را به شما نشان میدهد که این مقدار در سوئیچ های کاتالیست به صورت پیشفرض 300 ثانیه است .

دستور show mac address table count شمار جدول مک را به شما نشان میدهد.

برای ویرایش عمر ردیف های جدول مک میتوانید به صورت کلی یا تنها برای یک ویلن از دستور زیر استفاده کنید

Mac address-table aging-time (time = S) [vlan Vlan-num] (انتخابی)

جدول مک سوئیچ ها در یک حافظه به نام cam ذخیره میشود نهایت ظرفیت جدول mac به اندازه cam وابسته است. مثلا در بعضی سوئیچ ها 7299 است.

برای حذف مک های یاد گرفته شده به جای show در دستور دیدن جدول از clear استفاده کنید به همراه تمام کلید واژه های دستور show.

در صورتی که ۲ سوئیچ از طریق یک لینک آپ لینک به هم متصل شده باشند تمامی مک آدرس های متصل به سوئیچ ۲ مربوط به پورت آپ لینک سوئیچ ۱ می شوند و برعکس.

تمام سوئیچ های سیسکو این 5 تنظیم را به صورت پیشفرض دارند.

1. تمام پورت ها فعال و آماده به کار هستند

2. تمامی پورت ها متعلق به 1 vlan هستند

3. بر روی تمامی پورت ها 10/100 و 10/100/1000 فرایند auto negotiation فعال است.

4. mac learning و forwarding و flooding بر روی تمام پورت ها فعال است.

5. STP در حالت پیشفرض است.

V1 Chapter-6

Configuring Basic Switch Management

Console

برای اتصال cli به دستگاه های سیسکو 3 روش console و telnet و ssh وجود دارد.

برای امن کردن console با یک رمز عمومی از دستور

line console 0

برای ورود به زیر تنظیم line استفاده می کنیم با دستور

password **password**

یک رمز تنظیم میکنیم.

برای امن کردن console با یک رمز user خصوصی ابتدا در سطح configure terminal با دستور

username **user** privilege **privilege-num** (password/secret) **password**

نام کاربری ایجاد کرده سپس با دستور

line console0

به زیر دستور line رفته و با دستور

login local

برای console از user های محلی دستگاه استفاده کنید.

برای امن کردن سطح enable از دستور زیر استفاده می کنیم :

enable (password/secret) **password**

Telnet

برای راه اندازی telnet کافیست به پورت 1 vlan سوئیچ (یا هر interface vlan دیگری) آی پی بدهید و با دستور

line vty **num num**

وارد زیر دستور ترمینال از راه دور شوید و حالا با دستور

password **password**

یک رمز عمومی انتخاب کنید و با دستور

login

این رمز را به رابط مرتبط کنید.

با یوزرهای خصوصی و دستور

login local

در محیط line vty می توانید با user و رمز خصوصی از telnet استفاده کنید.

SSH

برای راه اندازی ssh نمیتوانید از رمزهای عمومی استفاده کنید و باید حتما user و رمز خصوصی ایجاد کنید و سپس مانند telnet به یک پورت آدرس بدهید.

Ssh با کلیدهای خصوصی و عمومی کار میکند پس باید در دستگاه کلید را ایجاد کنیم. برای این کار از دستور

crypto key generate rsa

و سپس تعیین طول کلید استفاده میکنیم. توجه داشته باشید که این دستور تنها زمانی کار میکند که مقادیر زیر را در سطح configuration terminal تنظیم کرده باشید :

hostname **hostname**

ip domain-name **name.name**

طول کلید به صورت پیشفرض 512 بیت است اما برای ssh.v2 کلیدی با حداقل طول 750 بیت احتیاج است.

به طور پیشفرض هر دو ورژن ssh بر روی دستگاه فعال است با دستور

ip ssh version 2

ورژن 1 را غیر فعال کنید.

با استفاده از دستور زیر در زیر دستور line vty میتوانید ورودی های ریموت دستگاه را کنترل کنید.

transport input **telnet** = (telnet تنها)

transport input **all** = (ssh & telnet هر دو)

transport input **ssh** = (ssh تنها)

transport input none = (هیچکدام)

General Setting

برای اینکه بتوانید با چند آدرس vlan های مختلف به دستگاه وصل شوید لازم است برای سوئیچ با دستور

ip default gateway gateway-ip-address

یک gateway تعیین کنید.

با دستور ip add dhcp زیر میتوانید بر روی یک اینترفیس dhcp client راه اندازی کنید :

interface type num

ip address dhcp

با دستور show dhcp lease در سطح enable میتوانید آدرس دریافت شده بر روی اینترفیس را مشاهده کنید

برای فعال یا غیر فعال کردن نمایش لاگ ها در کنسول دستور logging console و no logging console را استفاده کنید .

برای اینکه لاگ ها ما بین دستورات یا خروجی های شما نمایش داده نشوند از دستور logging synchronous console استفاده کنید.

زمان timeout پیشفرض برای ترمینال ۵ دقیقه است برای تغییر این مقدار از دستور زیر استفاده کنید :

exec timeout minute seconds

هنگامی که عبارت اشتباهی مانند یک دستور اشتباه وارد کنید دستگاه تلاش به ارتباط telnet با DNS وارد شده میکند برای غیر فعال کردن دستور زیر را وارد کنید :

no ip domain-lookup

V1 Chapter-7

Configuring and Verifying Switch Interfaces

Interface Setting

تمام پورت های سوئیچ سیسکو به صورت پیش فرض دارای سرعت و DUPLEX اتومات هستند برای تغییر این تنظیمات از زیر دستور اینترفیس زیر استفاده کنید :

duplex (auto/half/full)

speed (auto/10/100/1000)

با دستور description میتوانید برای یک پورت توضیحات ثبت کنید. دستور

show interface status

جزئیات پورت ها را نشان میدهد.

برای انتخاب گروهی از پورت ها از دستور زیر استفاده می کنیم :

interface range type num-num (from-to)

برای خاموش و روشن کردن پورت ها از زیر دستور اینترفیس no shutdown و shutdown استفاده میکنیم .

با استفاده از زیر دستورات اینترفیس زیر تمامی پورت های سوئیچ با استفاده از auto negotiation برای تعیین سرعت و duplex استفاده میکنند. این عمل با پروتکل IEEE802.3U انجام میشود.

no duplex

no speed

اگر یک طرف auto negotiation فعال باشد و یک طرف نباشد توافق شکست میخورد و بنا بر IEEE سرعت و duplex پورت تعیین می شود :

1. حداقل سرعت پورت تعیین میشود

2. برای لینک های 10 و 100 مگ از half duplex و برای باقی لینک ها از full duplex استفاده میکند .

سوئیچ های سیسکو در صورت شکستن auto negotiation روشی متفاوت دارند

1. به لینک گوش میدهد و سرعت پورت روبرو را تشخیص می دهد.

2. duplex را بنا بر IEEE انتخاب می کند

در صورتی که در روبه روی یک پورت با auto negotiation فعال یک هاب قرار داشته باشد قوانین IEEE با سرعت عموماً 10 مگ انتخاب میشود.

وضعیت پورت یکی از 5 حالت زیر است که در دو شکل یک کلمه ای برای interface یا دو کلمه ای برای Line/status تعیین میشود.

interface	line/status
disable	admin down/down (پورت خاموش است)
not connect	down/down (کابل یا دستگاه روبه رو قطع است)
not connect	up/down (در سوئیچ اتفاق نمی افتد)
err-disable	down/down(err) (پورت را غیرفعال کرده port security)
connected	up/up (پورت فعال است)

Interface Counter

برای دیدن جزئیات یک پورت از دستور **show interface type num** استفاده کنید.

دستور بالا آمار لینک مانند فریم های عبوری و فریم های حذف شده را نشان میدهد. معنی کلید واژه های خروجی دستور بالا به شرح زیر است :

Runts فریم های حذف شده که الزامات حداقل اندازه فریم را رعایت نکرده اند.

Giants فریم هایی که حذف شده اند به دلیل بزرگتر بودن از حداکثر اندازه

Input error جمع آوری شمارنده های مختلف

CRC فریم هایی که مشکل FCS دارند

Frame فریم هایی که فرمت غیر مجاز دارند

Collisions شمارنده تمام اتفاقاتی که هنگام ارسال فریم اتفاق می افتد.

Late collision شمارنده تصادفات تاخیری

V1 Chapter-8

Implementing Ethernet Virtual LANs

Vlan

به صورت پیشفرض تمامی پورت های یک سوئیچ داخل یک Broadcast Domain عضو هستند و تمامی پورت ها با هم ارتباط لایه ۲ ای دارند در صورتی که بخواهیم

پورت های سوئیچ در Broadcast Domain های مختلف فعالیت کنند باید جلود ارسال و دریافت Arp بین این دو پورت گرفته شود تا ارتباط لایه ۲ ای شکل نگیرد و چون بسته های به شکل Broadcast لایه ۲ هستند و جز پورت ورودی از تمامی پورت های دیگر جدول مک ارسال می شوند برای جداسازی Broadcast Domain ها باید پورت ها را در جداول مک مجزا قرار دهید.

این کار با استفاده از Vlan انجام میشود . سوئیچ ها به ازای هر Vlan یک جدول مک تشکیل میدهند و اعضا جداول مختلف در Broadcast Domain های مختلف قرار می گیرند .

Vlan trunking برای انتقال چندین vlan روی یک پورت استفاده میشود. این فرایند با اضافه کردن تگ dot 1q به هر فریم هر vlan استفاده میشود .

بخش dot 1q در هدر Ethernet لایه 2 بین src-mac و type قرار دارد .

برای ایجاد یک vlan در سطح conf t دستور زیر استفاده می کنیم :

vlan **vlan-id**

فناوری DTP با ایجاد ترانک پویا برای تعیین خودکار وضعیت پورت در حالت trunk استفاده میشود.

Dynamic auto منتظر طرف مقابل می ماند تا ترانک شود

Dynamic desirable به سمت مقابل ترانک شدن را القا میکند

برای تخصیص یک پورت به یک vlan مشخص از دستور زیر استفاده می کنیم :

Switchport access vlan **vlan-id**

برای تعیین وضعیت یک پورت از زیر دستور اینترفیس زیر استفاده میکنیم :

Switch port mode (**access/trunk/dynamic**)

برای تعیین نام برای یک ویلن از دستور زیر استفاده میکنیم :

vlan **vlan-id**

name **name**

بعضی از سوئیچ های جدید سیسکو علاوه بر dot1q از isl نیز پشتیبانی میکنند برای تعیین نوع تگ پورت ترانک از زیر دستور اینترفیس زیر استفاده کنید :

Switchport trunk encapsulation (**dot 1q/isl/negotiation**)

خروجی دستور show interface type switch جزئیات دقیقی از وضعیت پورت های سوئیچ به شما میدهد

1. administrative mode حالتی است که تنظیمات به پورت القا میکند
  2. operational mode حالتی که که واقعا پورت در آن کار میکند.
- مفهوم native vlan در ترانک به اضافه نکردن تگ Vlan به بسته های vlan مشخص شده اشاره دارد.
- در منطق ترانک تمام vlan ها جز native vlan به تگ احتیاج دارند پس بسته های مربوط native vlan تگ نمیخورند.
- اگر native vlan در دو سر ترانک یکسان نباشند بسته های یک vlan به vlan دیگری تحویل داده میشود و اصطلاحا native vlan mismatch اتفاق می افتد و پورت up نمیشود.
- با دستور show interface trunk تمام پورت های ترانک دستگاه را مشاهده میکند با زیر دستور اینترفیس switchport nonegotiate پروتکل DTP غیر فعال میشود.
- برای تنظیم voice vlan بر روی یک پورت علاوه بر تنظیم یک ویلن با
- ```
switchport access vlan vlan-id
```
- با دستور
- ```
switch port voice vlan vlan-id
```
- یک ویلن دیگری روی پورت تنظیم میکنیم.
- در صورتی که در دو سمت یک لینک dynamic auto ست شود لینک ترانک نمی شود و در وضعیت access می ماند.
- زیر دستور زیر ویلن های مجاز برای یک ترانک را مشخص میکند :
- ```
switchport trunk allowed vlan vlan-id[,vlan-id,vlan-id,...]
```

## V1 Chapter-9

### Spanning Tree Protocol Concepts

#### General

- STP وظیفه جلوگیری از LOOP لایه 2 را دارد.
- STP با قرار دادن پورت ها در 2 وضعیت FORWARDING و blocking شبکه را کنترل میکند

1.forwarding : به صورت پیش فرض ترافیک کاربر را در vlan خودش ارسال میکند.

2.blocking : هیچ ترافیک را ارسال نمیکند.

عدم وجود stp به سه مشکل زیر منجر میشود :

1.loop لایه 2 ای

2. ارسال چندین نسخه از یک frame به یک کاربر

3. ناپایداری جدول mac

Stp با ترسیم درخت تمام ارتباطات اترنت یک نقشه جامع از شبکه رسم می کند سپس از هر سوئیچ تا ریشه یک مسیر ایجاد میکند.

Stp در سه حالت پورت ها را در حالت forwarding قرار میدهد :

1.تمام پورت های سوئیچ root

2.هر پورت سوئیچ غیر root که به سمت root کمترین هزینه را دارد

3.تمامی پورت هایی که BPDUs به سمت سوئیچ های پایین دستی ارسال کنند Designated port تشخیص داده شده و در حالت forward قرار میگیرند ( مثلا تمامی پورت های سوئیچ root در حالت dp قرار دارند . فرایند stp با انتخاب یک سوئیچ root آغاز میشود .

## BPDUs

هر سوئیچ دارای یک 8 BID بایستی است که از دو فیلد priority+lowest-mac تشکیل میشود.

هر سوئیچ بسته های تنظیمی به نام BPDUs تشکیل میدهد که پیام های STP را با آن جابجا می کند.

متداول ترین BPDUs به نام HELLO BPDUs جزئیات زیادی از جمله BID سوئیچ را دارد.

HELLO BPDUs بخش های زیر را لیست میکند :

1.ROOT BID: شناسه Root bridge سوئیچ فرستنده این BPDUs

2.senders BID: فرستنده این BPDUs

3.senders root cost: هزینه بین سوئیچ فرستنده و root bridge

4.timers values on the root: شامل تایمر hello و Forward delay و max age

### Root Bridge Election

در انتخابات سوئیچ ROOT ابتدا هر سوئیچ یک HELLO BPDU با BID خود به عنوان ROOT BID و ROOT COST ایجاد میکند یعنی خود را ROOT در نظر میگیرد تا وقتی سوئیچ یک HELLO BPDU با BID کوچکتر دریافت نکند به ارسال HELLO به عنوان ROOT ادامه میدهد در صورت دریافت HELLO بهتر ارسال HELLO را متوقف میکند و شروع به عبور دادن HELLO بهتر میکند

### Root Port Election

در مرحله بعد STP یعنی انتخاب Root Port هر سوئیچ بین BPDU های دریافتی از پورت های مختلف COST پورت دریافتی که HELLO را از همسایه دریافت کرده است را به COST دریافتی اضافه میکند و پایین ترین COST را به عنوان RP انتخاب میکند.

### Designated Port Election

در مرحله بعد از STP یعنی انتخاب DP در هر LAN چه یک LAN مستقیم بین دو سوئیچ چه یک سوئیچ متصل به چند سوئیچ از طریق HUB پورتهای که BPDU را به سوئیچ های دیگر ارسال کند PD می شود .  
پورت های زیر Designated Port می شوند :

1. تمامی پورت های سوئیچ root
2. پورت های روبروی RP سوئیچ های دیگر ( یعنی پورت هایی که به سوئیچ های دیگر BDPDU ارسال می کنند )
3. تمامی پورت هایی که به سمت کاربران می روند . چه پورت های Access ی که مستقیم به سمت کاربران رفته اند چه پورت هایی که از طریق یک hub به کاربر متصل هستند ( در اینجا کاربر تمامی دستگاه های نهایی شبکه مانند کامپیوتر های ثابت یا ثابت یا قابل حمل ، تجهیزات هوشمند و ... ) به عنوان DP انتخاب می شوند .

پس از آنکه تمامی سوئیچ ها hello خود را ارسال و تمام hello های دیگر را دریافت گردید سوئیچ با کوچکترین BID تبدیل به ROOT BRIDGE میشود.

در صورت تساوی اولویت در انتخابات ROOT دستگاهی با MAC کوچکتر بدون توجه به اولویت برنده است.

## Root Port Cost

مرحله دوم STP تعیین پورت به سمت سوئیچ روت با کمترین هزینه است.  
هزینه هر لینک در STP یک مقدار مشخص است.

|          |     |           |
|----------|-----|-----------|
| 10MBPS   | 100 | 2 000 000 |
| 100MBPS  | 19  | 200 000   |
| 1000MBPS | 4   | 20 000    |
| 10GBPS   | 2   | 200       |
| 100GBPS  | N/A | 20        |
| 1TPS     | N/A | 20        |

در صورتی که سوئیچ 2 یا چند لینک به سمت سوئیچ ROOT با COST برابر داشته باشد برای انتخاب از 3 مورد زیر استفاده میکند:

1. LOWEST NEIGHBOR BID
2. LOWEST NEIBOR PORT PRIORITY
3. LOWEST NEIGHBOR INTERNAL PORT-NUM

پورت های سوئیچ که به سمت LAN میروند و ممکن است در یک ارتباط لایه 1 ای با چند سوئیچ دیگر همسایه شوند مانند وقتی که یک پورت سوئیچ را به یک هاب متصل کرده و پورت های دیگر به سوئیچ های دیگر را در این شرایط محیطی ایجاد شده است تا انگار این دستگاه ها در چند سمت یک سیم واحد قرار گرفته اند؛ به این پورت ها DESIGNATED گفته میشود.

یک سوئیچ ROOT در STP هر 2 ثانیه یک فریم HELLO ارسال میکند. سوئیچ های غیر root این HELLO ها را بعد از اضافه کردن مقادیر خودش به فریم از پورت های DP ارسال میکنند. ( یعنی تغییر sender bid و root cost )

## STP Protocols

stp دارای انواع زیر است :

stp 802.1D IEEE standard

Rstp 802.1w IEEE standard

Mstp 802.1s (q) IEEE standard

Pvst+ property Cisco based on stp802.1D

RPvst+ property Cisco based on rstp802.1w

## STP 802.1D

### Timers

#### تایمر های STP :

1. **HELLO** دو ثانیه: به مدت زمان بین ارسال HELLO توسط ROOT
  2. **MAC AGE** مدت 10 HELLO: مدت زمانی که اگر سوئیچ فریم HELLO دریافت نکند توپولوژی را تغییر میدهد.
  3. **FORWARD DELAY** مدت 15 ثانیه : برای اینکه سوئیچ پورت را از حالت BLOCKING به FORWARDING ببرد باید به مدت زمان FORWARD DELAY در حالت LISTENING سپس به همین صورت در LEARNING بماند سپس به FORWARDING برود.
- در صورت 0 شدن زمان سنچ max age سوئیچ برای تغییر توپولوژی تمام تصمیمات را دوباره میگیرد.

### Port State

در stp 802.1D سوئیچ برای تغییر وضعیت یک پورت از BLOCKING به FORWARDING ابتدا پورت را به ترتیب به این وضعیت میبرد :

1. **LISTENING**: در این مرحله مانند BLOCKING پورت فریم ها را عبور نمیدهد و تمام ردیف های مربوط به این پورت در MAC TABLE را پاک میکند.
2. **LEARINING**: پورت ها همچنان فریم عبور نمی دهند اما شروع به MAC LEARNING از فریم های دریافتی میکند.

سوئیچ برای تغییر از BLOCKING به FORWARDING ابتدا پورت را برای 15 ثانیه به حالت LISTENING و سپس 15 ثانیه به وضعیت learning میبرد این مقادیر forward delay پیشفرض stp است. توجه داشته باشید که سوئیچ ممکن است قبل از آغاز فرایند تغییر وضعیت 20 ثانیه منتظر بماند یعنی کل فرایند تغییر از blocking به forwarding 50 ثانیه طول بکشد.

## مسائل مربوط به RSTP802.1w :

مراحل زیر در هر دو پروتکل stp و rstp یکسان است .  
 سوئیچ های غیر root قبل از ارسال HELLO از DP ها بخش SENDERS BID را تغییر میدهند و COST خودشان تا ROOT را به فریم اضافه میکنند.  
 سوئیچ تا زمانی که به طور مرتب فریم HELLO را از طریق RP خود دریافت کند معتقد است که شبکه به درستی کار میکند.  
 در صورتی که به مدت 10 بار HELLO فریم HELLO از RP دریافت نشود سوئیچ به این نتیجه میرسد که شبکه دچار اشکال شده است سوئیچ در این مرحله شروع به تغییر توپولوژی میکند. **فرایند مخصوص به RSTP :**

1. فرایند انتخاب ROOT با stp802.1D یکسان است.
2. فرایند انتخاب ROOT PORT با stp802.1D یکسان است.
3. فرایند انتخاب DESIGNATED PORT با stp802.1D یکسان است.
4. هر دو پورت را در دو وضعیت BLOCKING و forwarding قرار میدهند فقط RSTP به جای BLOCKING از DISCARDING استفاده میکند.
- 5.

### Port State , Timers

#### تغییرات RSTP نسبت به STP به شرح زیر است :

1. RSTP یک قابلیت جدید برای جایگزین کردن سریع RP دارد بدون اینکه منتظر انتخاب مجدد RP و عبور مراحل از Blocking به FORWARDING بماند.
2. RSTP زمان انتظار برای عبور از مراحل پورت را کمتر کرده است.
3. RSTP از مرحله Listening استفاده نمی کند .
4. RSTP برای کمتر کردن زمان CONVERGENCE دو تغییر ایجاد کرده است.
1. زمان MAX AGE را به 3 HELLO کاهش داده است.
2. برای اطلاع از خرابی بعد از گذر MAX AGE اگر HELLO دریافت نکند از NEIGHBOR خرابی شبکه را میپرسد.

### Port Role

RSTP علاوه بر 3 نقش پورت STP دو نقش دیگر نیز دارد :

1. **Alternate port**: پورت جایگزین root port

2.backup port: پورت جایگزین designated port

در rstp بر خلاف stp که سوئیچ های غیر root تنها hello سوئیچ root را update و ارسال می کردند سوئیچ های غیر روت hello خود را ارسال میکنند.

Alternate port در rstp یک جایگزین سریع برای root port است هنگامی که root port قطع شود یا hello دریافت نشود سوئیچ سریع root port را به disable port تغییر میدهد و وضعیت آن را به discarding سپس alternate port بدون انتظار به نقش root port در می آید و سریع به وضعیت forwarding می رود .

وضعیت پورت ها در rstp چند تفاوت با stp دارد:

1. وضعیت blocking و disable هر دو به discarding تغییر کرده اند.

2. وضعیت listening وجود ندارد .

Stp برای خالی کردن و یادگرفتن جدول mac نیاز به زمان forward delay داشت اما rstp با ارسال پیام neighbor ها و اطلاع Topology change فرایند convergence را تسریع کرده است.

Backup port در شبکه های امروزی بسیار غیرممکن است زیرا تنها در صورتی ایجاد می شود که ما hello خود را از پورت دیگری دریافت کنیم و این یعنی 2 پورت از یک سوئیچ به 2 پورت از یک hub متصل باشد.

#### Port Type

پورت ها در rstp سه نوع هستند:

1.point-to-point: پورت های مستقیم بین دو سوئیچ

2.point-to-point edge port: پورت های بین سوئیچ و یک endpoint

3.shared port: پورت هایی که در آن یک collision domain گسترش پیدا میکند مانند پورت های متصل به hub .

#### Additional Feature

برای کاهش convergence time میتوانید از ether channel استفاده کنید. با این کار شما میتوانید تا 8 لینک را با هم ترکیب کنید و به عنوان یک interface ببینید این عمل باعث میشود تا در صورت بروز خطا بر روی یک لینک root port تغییر نکند.

Port fast به پورت اجازه میدهد که سریعاً بدون عبور از listening و learning مستقیم از blocking به forwarding برود .

Bpdu guard باعث میشود که پورت هیچ فریم bpdu دریافت نکند .

Shahinvaseghi.ir



## V1 Chapter-10

### RSTP and EtherChannel Configuration

#### PVST+,RPVST+

STP در سیسکو دو MODE انحصاری دیگر نیز دارد که IEEE آنها را نپذیرفته است

1. **PVST** : همان STP پروتکل 802.1D اما با یک درخت به ازای هر VLAN

2. **RPVST** : همان RSTP پروتکل 802.1W اما با یک درخت به ازای هر VLAN

البته IEEE نیز یک پروتکل STP با چند درخت دارد به نام MSTP

برای ایجاد چند درخت STP بایستی PRIORITY در هر BIT نسبت به VLAN به مقدار یکتا تبدیل شود.

در STP با یک درخت برای انتخاب ROOT اولین گزینه برای بررسی PRIORITY است که یک مقدار 16 بیتی است که 6 بیت اول آن میتواند 0 یا 1 باشد اما 12 بیت پایانی همیشه 0 است مانند

1111 0000 0000 0000

VID یک مقدار 12 بیتی که برای ایجاد درخت به ازای هر VLAN باید PRIORITY و VID ترکیب شوند و VID جای 12 بیت خالی پایانی PRIORITY را بگیرد برای مثال VLAN شماره 18 که مقدار باینری زیر را دارد

0000 0001 0010

هنگامی که با PRIORITY 32768 یعنی

1000 0000 0000 0000

1000 0000 0001 0010

ترکیب شود می شود 32786

#### PVST Config

با دستورات زیر میتوانید هر سوئیچ را به ROOT اصلی و جایگزین در هر VLAN تبدیل کنید.

SPANNING-TREE VLAN **VID** ROOT PRIMARY

SPANNING-TREE VLAN **VID** ROOT SECONDARY

تفاوت های RSTP و RPVST :

1. RSTP دارای یک درخت برای کل شبکه است اما RPVST+ دارای یک درخت به ازاء هر VLAN است.

2. RSTP یک مسیج BPDU برای کل شبکه ارسال میکند اما RPSVT+ یک مسیج به ازاء هر VLAN ارسال میکند

3. RSTP از آدرس C200:0000:BROADCAST:0180 که توسط IEEE تعیین شده استفاده میکند اما سیسکو از آدرس منتخب خودش 0100:0CCC:CCCD

4. RSTP هنگام ارسال یک پیام از یک پورت ترانک آنرا از NATIVE VLAN ارسال میکند اما RPRST+ هر پیام را با تگ dot1q مربوط به vlan خودش ارسال میکند.

5. rpvst+ یک بخش TLV به hello اضافه کرده: Vlan-ID

6. RSTP: 12 بیت های پایانی را در PRIORITY مقدار 0 میگذارد یعنی هیچ VLAN اما RRPVST+ شماره VID را میگذارد.

با دستور زیر میتوانید به طور مستقیم برای هر VLAN یک PRIORITY تعیین کنید

`spanning-tree vlan VID priority num`

با دستور زیر میتوانید COST مسیر برای یک VLAN و یا برای همه تغییر دهید

`spanning-tree [vlan VID] cost num`

### Ether-Channel

برای تنظیم دستی ether-channel بر روی پورت زیر دستور اینترفیس زیر را وارد کنید.

`Port-group pg-num mode on`

تنظیم خودکار ether-channel قبل از اضافه کردن هر لینک به port-group ابتدا با طرف مقابل مذاکره میکند و الزامات فیزیکی لینک را بررسی میکند. در صورتی که همه چیز درست بود لینک اضافه میشود در غیر این صورت به وضعیت down میرود.

برای ether-channel خودکار دو فناوری IEEE و cisco pagp وجود دارد که تنها تفاوت در آنها این است که lacp از 16 لینک در هر کانال پشتیبانی میکند. اما pagp از 8 لینک.

برای راه اندازی ether-channel خودکار در ادامه زیر دستور channel-gr روی mode برای lacp از دستور active و passive و برای pagp از دستور desirable و auto

Mode های active و desirable مذاکره کننده هستند حداقل یک طرف باید در این وضعیت ها باشد.

یک لینک برای اینکه در حالت های خودکار به گروه اضافه شود باید تمام تنظیماتی که شبیه لینک های دیگر باشد. برای اضافه شدن تنظیمات زیر چک شود

\*Speed

\*duplex

\*وضعیت operational access یا ترانک؛ همه ی پورت ها باید یا access باشند یا trunk

\*اگر ترانک هستند باید لیست allowed vlan یکسانی داشته باشند

\*اگر ترانک هستند native ویلن یکسانی داشته باشد

\*تنظیمات port در stp یکسان باشد

برای اینکه ether-channel به درستی کار کند باید تمام ترافیک های مربوط بر روی یک لینک ارسال شوند. فرض کنید کاربر در حال دانلود است سوئیچ باید تمام ترافیک های مربوط به این ارتباط را از یکی از لینک ها ارسال کند تا مشکلی پیش نیاید به این کار Load-balancing یا ether-channel load distribute on میگویند.

سوئیچ با دستور زیر می تواند بنابر مدل با یکدیگر از متد های زیر load-balancing انجام دهد.

پورت مبدا یا مقصد. مک مبدا یا مقصد. آی پی مبدا یا مقصد

Port-channel load-balancing **method**

## V1 Chapter-11

### Perspectives on IPv4 Subnetting

#### IP Subnet

آدرس های کلاس a b c شبکه هایی با طول مشخص می سازند؛ منظور از طول خط نیست تعداد host های هر شبکه است.

هر شبکه یا رنج یا subnet به تمامی آدرس هایی گفته میشود که net id یکسان با host id متفاوت دارند.

بیشتر مهندسان it نیاز به کار با subnet ها را دارند، نه طراحی آن به خاطر آنکه احتمال زیاد قبل از شما طراح شبکه را طراحی کرده است و شما تنها باید آن را به کار بگیرید.

برای طراحی سابنت ها در شبکه 3 مرحله زیر را طی کنید :

1. آنالیز نیازها

2. طراحی سابنت

3. برنامه پیاده سازی

برای آنالیز نیازها باید به سوال های زیر پاسخ داده شود

1. کدام سیستم ها با هم گروه هستند و باید در یک سابنت باشد؟

2. شبکه ها به طور کلی به چند سابنت نیاز دارد؟

3. هر شبکه به چند شناسه کاربر احتیاج دارد؟

4. برای تمام سابنت ها از یک سائز استفاده کنیم یا سائزهای مختلف؟

به طور کلی علت نیاز به subnet های مختلف این است که در صورتی که کاربران در یک شبکه باشند یعنی همه ارتباط لایه 2 ایی داشته باشند و هم آدرس هم رنج داشته باشند بدون کنترل و نظارت باهم ارتباط برقرار میکنند

جدا کردن subnet ها باعث میشوند سیستم های غیر هم رنج برای ارتباط از روتر عبور کنند و این کار باعث میشود بتوانیم روی ارتباط نظارت کنیم.

موضوعات بالا دو قانون کلی را تعریف میکند:

1. تمام سیستم های هم رنج نباید توسط روتر جدا شوند.

2. تمام سیستم های غیر هم رنج باید توسط روتر جدا شوند.

به بیان دیگر هر پورت روتر یک رنج متفاوت دارد یا اصطلاحا هر پورت یک broadcast domain است.

برای شمارش تعداد سابنت های لازم به ازاء هر یک از موارد زیر یک سابنت میخواهید.

1. هر vlan یک سابنت

2. لینک های سریال p2p

3. لینک های wan اترنت

### Subnet Mask

Net id هر آدرس با subnet mask مشخص میشود سابنت ادرس 32 بیتی نظیر ip است. سابنت بیت های net id را 1 بیت های host id را 0 میدهد.

در سابنت مسک همیشه 1ها از سمت چپ شروع میشوند و هر جا یک ها تمام شود 0 ها شروع میشوند تا پایان آدرس.

تعداد آدرس های هر سابنت به تعداد bit های host id بستگی دارد اگر هر بیت host id را H در نظر بگیریم شبکه 2 به توان h منهای 2 ( $2^h - 2$ ) کاربر ظرفیت دارد.

اگر در شبکه چندین سائز سابنت استفاده کنیم vlsn کرده ایم در صورتی که میخواهید در شبکه vlsn استفاده کنید باید subnet را بر اساس بزرگترین شبکه در نظر بگیرید.

در ابتدای اینترنت شرکت ها با خرید یک رنج ip آدرس عمومی در یک کلاس ها به کل سیستم آدرس عمومی مستقیم می دادند اما در اواسط دهه 90 و با به وجود آمدن ip private این کار ساده تر شد.

با تمام شدن آدرس های عمومی سه راهکار معرفی شد.

1. ipv6

2. nat

3. classless یا CIDR شدن آدرس های پابلیک و خریدن بخشی از یک رنج به جای کل رنج

با استفاده از nat چنین شبکه از یک رنج ip استفاده میکنند.

تا اینجا فهمیدیم برای طراحی آدرس های یک شبکه :

\*تعداد شبکه ها لازم است.

\*تعداد کاربرها در شبکه لازم است.

\*انتخاب برای استفاده از یک طول سابنت یا vlsn

\*cidr در آدرس های پابلیک.

### Subnetting

برای انجام عمل سابنتینگ باید چند بیت از HOST ID به NET ID قرض بدهیم که آن بیت ها subnet id میگویند .

برای تعداد شبکه دلخواه تعداد بیت هایی که باید از host id به net id قرض دهید برابر با فرمول زیر است :

$$(x \leq 2^n)$$

x تعداد شبکه پس از سابنتینگ است و n بیت هایی که باید از host id به net id بدهیم.

برای تعداد کاربر مشخص در هر شبکه از فرمول زیر استفاده میکنیم :

$$(x \leq 2^n - 2)$$

x تعداد کاربر در هر شبکه پس از سابنتینگ است و n بیت هایی که باید برای host id باقی بماند و باقی بیت هارا به net id بدهیم.

برای به دست آوردن سابنت ماسک شبکه های جدید سابنت شده به تعداد بیت های قرض داده شده از host id به net id به سابنت ماسک قبلی 1 اضافه میکنیم .

ما می دانیم چیزی که شبکه ها را از هم جدا می کند Net ID است پس ما برای قطعه قطعه کردن باید کمی از Host ID که تعداد کاربران در این شبکه را مشخص میکند را به Net ID بدهیم . در عمل Subnetting ما با خود آدرس شبکه کاری نداریم و در ابتدا تغییراتمان را روی Subnet Mask اعمال می کنیم و از سابنت جدید آدرس شبکه ها را پیدا میکنیم

در لیست زیر نشان داده شده که هر کلاس ای پی چند کاربر را آدرس دهی میکند :

| Address Class | Assignable IP Addresses   |
|---------------|---------------------------|
| Class A       | 16,777,214 ( $2^{24}-2$ ) |
| Class B       | 65,534 ( $2^{16}-2$ )     |
| Class C       | 254 ( $2^8-2$ )           |

منفی 2 ای که در پایان همه ی شبکه ها است علت ساده ای دارد اولین آدرس شبکه که تمام بیت های Host ID آن 0 است آدرس شبکه است و آخرین آدرس که تمام بیت های Host ID آن 1 است آدرس Broadcast این شبکه است.

برای تقسیم IP دو حالت وجود دارد :

1. تقسیم به تعداد شبکه مورد نظر ( مثلا به ما میگویند یک آدرس را طوری سبانت کنید که در آخر به 4 شبکه تقسیم شود )
2. تقسیم به تعداد Host ( در این حالت دیگر برای ما تعداد شبکه مهم نیست بلکه برای مهم است که مثلا هر شبکه 25 سیستم را حداقل آدرس دهی کند )

1. برای این کار ما از فرمول  $2^h - 2 = X$  استفاده می کنیم در اینجا X تعداد شبکه درخواستی از ما است و h تعداد بیت هایی است که باید از Host ID به Net ID اضافه کنیم .

این موضوع را با چند مثال توضیح میدهم :

فرض کنید میخواهیم شبکه 192.168.1.0 با سبانت 255.255.255.0 را به دو شبکه تقسیم کنیم .

خب ما میدانیم که فرم باینری سبانت این شبکه به شکل زیر است:

11111111.11111111.11111111.00000000

بخش هایی که شامل عدد 1 است Net ID است و بخش های 0 Host ID . پس ما میخواهیم از 0 ها بگیریم و به 1 ها اضافه کنیم .

از فرمول استفاده میکنیم :

2 بتوان  $x = h$  چون تعداد شبکه درخواستی 2 است پس x میشود 2 و h می شود 1 حالا ما میدانیم برای اینکه شبکه بالا به 2 شبکه تقسیم شود باید 1 بیت از Net ID به Host ID اضافه کنیم آدرس شبکه را به شکل باینری مینویسیم و بیت را جدا میکنیم :

11000000.10101000.00000001.00000000

این بیت به صورت کلی دو حالت بیشتر نمی تواند داشته باشد یا باید 1 باشد یا 0 پس ما هر دو حالت را در نظر میگیریم و آدرس شبکه های جدید را می نویسیم :

1. در حالتی که بیت 0 باشد :

192.168.1.0 = 11000000.10101000.00000001.00000000

2. در حالتی که بیت 1 باشد :

192.168.1.128 = 11000000.10101000.00000001.10000000

خب حالا دو آدرس شبکه ( Network Address ) داریم پس ابتدا و انتها هر شبکه را مینویسیم :

192.168.1.0 آدرس شبکه

192.168.1.126 – 192.168.1.127 آدرس های قابل ارائه به سیستم ها

192.168.1.127 آدرس Broadcast شبکه ( یکی کمتر از Network Address شبکه بعدی )

192.168.1.128 آدرس شبکه

192.168.1.129 – 192.168.1.254 آدرس های قابل ارائه به سیستم ها

192.168.1.255 آدرس Broadcast شبکه

حالا باید Subnet Mask جدید شبکه را بنویسیم :

Subnet قبلی به صورت دسیمال 255.255.255.0 و به صورت باینری 11111111.11111111.11111111.00000000 است. حالا که ما 1 بیت دیگر به Host ID قرض دادیم باید این تغییر را در سابنت جدید اعمال کنیم

11111111.11111111.11111111.10000000 و به صورت دسیمال 255.255.255.128

مثال 2 :

فرض کنید میخواهیم شبکه

192.168.10.0/24

را به 4 شبکه تقسیم کنیم :

فرمول را می نویسیم 2 بتوان h برابر 4 . مقدار h می شود 2 پس 2 بیت را باید به Host ID بدهیم . ابتدا آدرس شبکه را صورت باینری می نویسیم :

11000000.10101000.00001010.00000000



حالا 2 بیت را جدا میکنیم . چون ما تنها مقدار 0 و 1 را داریم و 2 جایگاه برای قرار گیری این اعداد میدانیم تعداد جایگشت این اعداد 4 می شود . پس با این 2 بیت 4 حالت مختلف را می نویسیم :

$$192.168.10.0 = 11000000.10101000.00001010.00000000$$

$$192.168.10.64 = 11000000.10101000.00001010.01000000$$

$$192.168.10.128 = 11000000.10101000.00001010.10000000$$

$$192.168.10.192 = 11000000.10101000.00001010.11000000$$

خب حالا که ما آدرس شبکه ( Network Address ) هر 4 شبکه را داریم میتوانیم از حد فاصل این آدرس ها هر شبکه را محاسبه کنیم

$$192.168.10.0$$

192.168.10.0 آدرس شبکه

$$192.168.10.1 - 192.168.10.62$$

آدرس های قابل ارائه به سیستم ها

$$192.168.10.63$$

آدرس Broadcast شبکه

$$192.168.10.64$$

$$192.168.10.64$$

آدرس شبکه

$$192.168.10.65 - 192.168.10.126$$

آدرس های قابل ارائه به سیستم ها

$$192.168.10.127$$

آدرس Broadcast شبکه

$$192.168.10.128$$

$$192.168.10.128$$

آدرس شبکه

$$192.168.10.129 - 192.168.10.190$$

آدرس های قابل ارائه به سیستم ها

$$192.168.10.192$$

آدرس Broadcast شبکه

$$192.168.10.192$$

$$192.168.10.192$$

آدرس شبکه

$$192.168.10.193 - 192.168.10.254$$

آدرس های قابل ارائه به سیستم ها

$$192.168.10.255$$

آدرس Broadcast شبکه

حالا سابنت جدید را می نویسیم :

11111111.11111111.11111111.11000000  
255.255.255.192  
و به صورت دسیمال

برای تمرین ادرس 192.168.2.0 / 24 را به 8 شبکه تقسیم کنید

2. برای تقسیم شبکه بنا بر تعداد Host از فرمول  $2^h - 2 = x$  استفاده میکنیم ( منفی دو در اینجا نیز به علت ادرس شبکه و ادرس Broadcast است ) در اینجا X مقدار Host درخواستی و H تعداد بیت هایی است که برای Host ID نگه میداریم ( توجه کنید در روش بالا برای تقسیم بنا بر تعداد شبکه مشخص شده H تعداد بیتی بود که به Net ID میدادیم اما در اینجا H تعداد بیتی است که برای Host ID نگه میداریم و باقی را به Net ID می دهیم )  
برای مثال فرض کنید به ما گفتن شبکه

192.168.1.0/24

را طوری سابنت کنید که هر شبکه شامل 62 سیستم باشد  
فرمول را می نویسیم  $2 = 62$  بتوان h منهای 2 . میدانیم که 2 - به عدد 62 اضافه میشود و 64 میشود 2 بتوان 6 پس حاصل H میشود 6

حالا ادرس شبکه را به صورت باینری می نویسم و این بار راست به چپ 6 بیت را جدا میکنیم :

11000000.10101000.00000001.00000000

همانطور که گفتیم در این روش بیت های جدا شده برای Host ID باقی میماند و 2 بیتی که باقی ماند را به Net ID اضافه میکنیم .

از اینجا طبق روش قبل عمل میکنیم و جایگشت های دو بیت را می نویسیم :

1. 192.168.1.0 = 11000000.10101000.00000001.00000000

2. 192.168.1.64 = 11000000.10101000.00000001.01000000

3. 192.168.1.128 = 11000000.10101000.00000001.10000000

4. 192.168.1.224 = 11000000.10101000.00000001.11000000

حالا که ادرس شبکه ها به دست آمد میتوانیم رنج شبکه هارا بنویسیم:  
1.

Net Add 192.168.1.0

Net Range 192.168.1.62 – 192.168.1.1

Broadcast Add 192.168.1.63

.2

Net Add 192.168.1.64

Net Range 192.168.1.126 – 192.168.1.65

Broadcast Add 192.168.10.127

.3

Net Add 192.168.1.128

Net Range 192.168.1.222 – 192.168.1.129

Broadcast Add 192.168.1.223

.4

Net Add 192.168.1.224

Net Range 192.168.1.254 – 192.168.1.225

Broadcast Add 192.168.1.255

سابنت جدید را نیز می نویسیم :

192.168.1.192

حالا کمی مثال را سخت می کنیم :

فرض کنید به ما آدرس شبکه 192.168.1.0 را با سابنت 255.255.255.0 را می دهند و شبکه های زیر را می خواهند :

1. یک شبکه با 126 آدرس

2. یک شبکه 62 آدرس

3. چهار شبکه با 14 آدرس

این نمونه مسئله هارا باید مرحله به مرحله حل کرد یعنی ابتدا ما ملاک را 126 سیستم قرار می دهیم و مسئله را حل میکنیم :

128 = 2<sup>7</sup> بتوان h نهایی 2 که در اینجا H می شود 6 پس 6 بیت را برای Host ID نگه می داریم و باقی را که 1 بیت است به Net ID می دهیم :

192.168.1.00000000

این بیت دو آدرس شبکه زیر را به ما میدهد :

1. 0 = 192.168.1.00000000

2. 128 = 192.168.1.10000000

که رنج های زیر را به ما دهد:

1.

Net Add 192.168.1.0

Net Rang 192.168.1.126 – 192.168.1.1

Broadcast Add 192.168.1.128

2.

Net Add 192.168.1.128

Net Range 192.168.1.254 – 192.168.1.129

Broadcast Add 192.168.1.255

سابنت جدید این شبکه 255.255.255.128

شبکه اولی که به دست آوردیم را برای شرط اول مساله حفظ میکنیم و با شبکه دوم به سراغ شرط دوم مساله میرویم:

آدرس شبکه دوم را می نویسیم و با استفاده از فرمول تعداد بیت هارا به دست می آوریم:

2=62 بتوان h نهایی 2 ، H مقدار 6 است:

192.168.1.10000000

( توجه کنید که در آدرس جدید بیت 8ام Octet آخر 1 می شود زیرا ما یکبار سابنت کردیم و این شبکه را تقسیم کرده ایم )

این بیت دو آدرس شبکه به ما میدهد:

1. 128 = 192.168.1.10000000

2. 192 = 192.168.1.11000000

که رنج های زیر را به ما دهد:

1.

Net Add 192.168.1.128

Net Range 192.168.1.190 – 192.168.1.129

Broadcast Add 192.168.1.191

2.

Net Add 192.168.1.192

Net Range 192.168.1.254 – 192.168.1.193

Broadcast Add 192.168.1.255

سابنت جدید 255.255.255.192

دوباره شبکه اولی که به دست آوردیم را برای شرط دوم مساله حفظ میکنیم و با شبکه دوم به سراغ شرط سوم مساله میرویم:  
آدرس شبکه دوم را می نویسیم و با استفاده از فرمول تعداد بیت ها را به دست می آوریم:

$2=14$  بتوان  $h$  منهای 2 ،  $H$  مقدار 4 است:

192.168.1.11000000

این دو بیت چهار آدرس شبکه به ما می دهد:

1. 192 = 192.168.1.11000000

2. 208 = 192.168.1.11010000

3. 224 = 192.168.1.11100000

4. 240 = 192.168.1.11110000

که رنج های زیر را به ما دهد:

1.

Net Add 192.168.1.192

Net Rang 192.168.1.206 – 192.168.1.193

Broadcast Add 192.168.1.207

2.

Net Add 192.168.1.208

Net Range 192.168.1.222 – 192.168.1.209

Broadcast Add 192.168.1.223

که رنج های زیر را به ما دهد:

3.

Net Add 192.168.1.224

Net Range 192.168.1.238 – 192.168.1.225

Broadcast Add 192.168.1.239

4.

Net Add 192.168.1.240

Net Range 192.168.1.254 – 192.168.1.241

Broadcast Add 192.168.1.255

سابنت جدید 255.255.255.224

برای تمرین شبکه 192.168.10.0 با سابنت 255.255.255.0 را به شبکه های زیر تقسیم کنید:

1. چهار شبکه با 62 سیستم

2. دو شبکه با 30 سیستم

3. 4 شبکه با 6 سیستم

پیاده سازی آدرس بعد از انتخاب رنج کار ساده ای است کافیهست که به هر سابنت یک رنج اختصاصی دهید.

سابنت مسک عبارتی نظیر آدرس آی پی است که مشخص کننده net id است.

این آدرس به سه شکل DDN prefix binary نوشته میشود.

PREFIX به طور مشخص تعداد بیت های NET ID را مشخص میکند مثلاً 172.16.1.1/16 از سمت چپ دارای 16 بیت NET ID است یعنی 172.16

BINARY و ddnn از تبدیل prefix به راحتی به دست می آید برای مثال در مثال بالا مقدار باینری

11111111.11111111.00000000.00000000

و همانطور که مشخص است مقدار ddnn

است 255.255.0.0

## V1 Chapter-15

### Operating Cisco Routers

#### Routing

روترها اصلی ترین قابلیت لایه network یعنی ارسال بسته ها به صورت نقطه به نقطه از طریق شبکه را ارائه میدهند.

به طور معمول یک شبکه enterprise دارای یک سایت مرکزی و چندین سایت کوچک دور است. برای اتصال در هر سایت معمولا یک سوئیچ Lan داریم که کاربرها را به هم متصل میکنند از طرفی هر سایت حداقل یک روتر دارد که یک دست آن در شبکه lan و یک دست آن در wan است و ارتباط بین سایت ها را برقرار میکند.

روترهای ISR سیسکو تنها قابلیت مسیریابی ندارند بلکه چندین قابلیت را به طور همزمان دارند.

دو تفاوت مهم در روترهای soho و enterprise است :

1. روترهای soho عموما برای اتصال به wan از اینترنت و vpn استفاده میکنند

2. روترهای soho عموما روتر، سوئیچ، wlan ap و... به طور همزمان هستند.

سیستم عامل سوئیچ و روتر سه تفاوت دارند :

1. روترها دستور show mac ... را ندارند

2. روترها دستور show ip route را دارند

3. سوئیچ ها از show interface stat استفاده میکنند اما روتر از show ip int br

برای استفاده از روترهای enterprise سیسکو به سه نکته توجه داشته باشید:

1. اینترفیس های بیشتر روترهای سیسکو به طور پیش فرض Shutdown است.

2. روترهای سیسکو بسته های ip را تا زمانی که یک ip و ماسک مناسب روی یکی از interface ها تنظیم نکنید مسیریابی نمیکند

3. روترهای سیسکو بسته ها را از interface های up/up مسیریابی میکنند

دستور show protocols جزئیات لایه 2 ای پورت را نمایش میدهد به علاوه آدرس ip .

## V1 Chapter-16

## Configuring IPv4 Addresses and Static Routes

## IPv4 Routing Concept

Ip routing همان فرایند ارسال و دریافت بسته های ip است ؛ بسته های کاربران را از کاربری که بسته را ساخته تحویل میگیرد و آن را به گیرنده حقیقی بسته تحویل میدهد.

کاربران فرستنده از مفاهیم لایه 3 برای تشکیل یک بسته ip استفاده میکنند و آن را به default gateway ارسال میکنند.

روترها بنابر منطق لایه 3 برای ارسال بسته های ip آدرس مقصد بسته ها را با جدول مسیریابی خود تطبیق میدهند و تصمیم میگیرند بسته را از کدام پورت ارسال کنند.

فرایند مسیریابی به جزئیات لایه data-link در هر لینک نیز وابسته است. مسیریابی به پروتکل های data-link و ارتباطات لایه physical وابسته است.

لایه data-link بسته های ip را در frame های لایه دویی قرار میدهند و در سراسر شبکه جابه جا میکنند.

فرایند مسیریابی زمانی شروع میشود که یک HOST یک بسته IP تشکیل میدهد. برای ارسال این بسته یک سوال اینجا می شود آیا بسته در سابت خود HOST است یا خیر؟

1. اگر مقصد بسته در سابت HOST است:

A. آدرس MAC مقصد را از طریق جدول ARP سیستم یا ارسال بسته ARP پیدا کند.

B. بسته IP را با اطلاعات صحیح Data-link در یک encapsulate frame کن.

2. اگر مقصد بسته در سابت خود host نیست:

A: آدرس مک Default-gateway را از طریق جدول arp یا ارسال بسته arp پیدا کن.

B. بسته ip را با اطلاعات صحیح data-link گیت وی Encapsulate کن.

روتر در 5 مرحله یک بسته را دریافت و ارسال میکند.

1. برای هر فریم دریافت شده data-link تصمیم به دریافت کردن یا نکردن گرفته میشود.



A. فریم CRC-Error نداشته باشد.

B. آدرس مقصد Data-link بسته یکی از آدرس های روتر یا یکی از آدرس های multicast یا broadcast معقول باشد.

2. بسته از داخل فریم de-encapsulate شود

3. روتر یک تصمیم برای مسیریابی میگیرد. آدرس مقصد بسته را با جدول مسیریابی بررسی میکند. اینترفیس خروجی را انتخاب میکند.

4. بسته داخل یک فریم encapsulate data-link میشود هنگام ارسال بسته در یک lan نیاز به arp برای اطلاعات مقصد data-link بسته است.

5. بسته از اینترفیس خروجی منطبق با مسیر ارسال میشود.

به صورت پیشفرض ipv4 routing globally بر روی روترهای سیسکو فعال است. برای اینکه روتر شروع به ارسال و دریافت بسته بکند کافست بر روی یک interface up/up آدرس ip تنظیم کنید.

روترها به سه روش مسیرها را به جدول خود اضافه میکنند :

\* **connected routes** : مسیرهایی که در اثر زیر دستور ip add ایجاد میشود.

\* **static routes** : مسیرهایی که در اثر دستور ip route به وجود می آیند.

\* **routing protocol** : یک قابلیت که با تنظیم و فعال کردن بر روی همه روترها ایجاد میشود و مسیرها به طور خودکار اضافه میشوند.

### Connected Route

روتر سیسکو به طور پیش فرض یک مسیر برای هر سابنت متصل به هر اینترفیس در جدول ایجاد میکند.

وجود یک connected route در جدول مسیریابی 2 موضوع را راجع به اینترفیس مشخص میکند :

1. اینترفیس در وضعیت up/up است.

2. اینترفیس دارای آدرس ip است.

روتر از طریق subnet mask هر اینترفیس آدرس subnet هر اینترفیس را به دست می آورد و یک مسیر برای آن مینویسد.

### Static Route

Static route در صورتی که به مقصد یک شبکه باشد network route است ، هنگامی که به تمامی ادرس ها باشد default route است و هنگامی که به مقصد یک ادرس باشد host route است.

برای ایجاد یک static route دستور زیر را وارد کنید.

Ip route a b c

A: آدرس مقصد شامل یک ادرس یک شبکه یا default

B: سابنت ادرس مقصد

C: آدرس Gateway شامل آدرس next-hop یا اینترفیس های خود دستگاه

با administrative distance میتوانید بین مسیرها اولویت بین 1 تا 255 با برتری کمترین انتخاب کنید.

برای عیب یابی static route ها با دستور زیر جدول مسیریابی را بررسی کنید سپس ریشه مشکل را در یکی از سه گزینه زیر پیدا کنید:

Show ip route

1. مسیر در جدول وجود دارد اما درست نیست

A. آدرس Subnet id به درستی انتخاب شده اند؟

B. آدرس Next-hop درست است؟ و آدرس یکی از روترهای همسایه است؟

C. آیا next-hop روتر مناسبی برای مسیر است؟

D. اینترفیس خروجی به درستی تنظیم شده است؟

2. مسیر در جدول وجود ندارد:

A: وضعیت اینترفیس خروجی UP/UP است؟

B. یک مسیر برای رسیدن به NEXT-HOP وجود دارد؟

3. مسیر درست است اما به درستی کار نمیکند: در فصل 18 بررسی میشود.

با دستور **show ip route dst-add** اطلاعات دقیق تری از یک مسیر به دست می آورید.

## V1 Chapter-17

### IP Routing in the LAN

#### Router On a Stick (Roas)

امروزه بیشتر روترهای ENTERPRISE از VLAN ها برای ارسال و دریافت بسته استفاده میکنند. برای این کار نیاز است که بر روی اینترفیس هر VLAN یک آدرس مناسب تنظیم شود. این کار باعث میشود که سابنت مناسب با آن اینترفیس ایجاد شود.

هنگامی که یک سوئیچ از طریق یک لینک TRUNK به یک پورت روتر متصل باشد و روتر وظیفه مسیریابی بین VLAN های این TRUNK را داشته باشد ROAS نام دارد.

روتر برای خواندن تگ های DOT.1Q فریم های لینک TRUNK از Sub-interface استفاده میکند.

توجه داشته باشید که روترها از DTP پشتیبانی نمیکنند.

برای تنظیم یک ترانک بر روی روتر مراحل زیر را اجرا کنید:

1. با دستور زیر برای هر vlan یک sub-interface بسازید

Int **type num.subnum**

2. سپس با زیر دستور زیر تگ dot1q را بخوانند

Encapsulation dot1q **vlan-id**

3. سپس به هر sub-interface آدرس مناسب با سابنت vlan مرتبط بدهید

در صورتی که در یک Sub-interface زیر دستور encapsulation را وارد نکنید vlan مرتبط را native vlan در نظر میگیرد.

زیر دستور ساب اینترفیس native vlan id encapsulation dot1q به روتر میگوید این اینترفیس به native-vlan متصل است

توجه داشته باشید در صورتی که اینترفیس اصلی down باشد Sub-interface ها هم down میشوند.

دستور show vlan جزئیات vlan های روتر را نمایش میدهد.

### Switched Virtual Interface ( SVI )

سوئیچ های لایه 3 برای مسیریابی بین vlan ها از svi استفاده میکنند که هر interface vlan را مانند یک پورت روتر در نظر میگیرد و مسیرهای متصل به این اینترفیس ها در جدول مسیریابی اضافه میکند.

برای فعال کردن svi مراحل زیر را انجام دهید:

1. با دستور زیر یا چیزی شبیه به این مسیریابی را در سوئیچ فعال کنید.

Sdm prefer lanbase-routing

2. با دستور reload سوئیچ را ریست کنید تا تنظیمات اعمال شوند.

3. با دستور ip routing مسیریابی را آغاز کنید.

در SVI پورت های سوئیچ همچنان در واقع لایه 2 ای عمل میکنند و فرایند مسیریابی بین 2 پورت مجازی VLAN انجام میشود اما پورت سوئیچ میتواند در وضعیت ROUTED قرار گیرد و مانند یک پورت روتر عمل کند.

برای فعال کردن ROUTED PORT کافی است زیر دستور no switchport را روی اینترفیس مورد نظر وارد کنید.

### Layer3 Ether-Channel

برای راه اندازی ether channel لایه 3 ای کافیست زیر دستور no switchport بر روی تمام اینترفیس های port-group و خود اینترفیس port channel وارد شود بر روی این اینترفیس ادرس تنظیم شود.

## V1 Chapter-18

### Troubleshooting IPv4 Routing

#### Ping

برای عیب یابی IPV4 بسیاری از مواقع از PING استفاده میکنیم  
PING پیامی شبیه به متن زیر به مقصد ارسال میکند:  
\*در صورتی که این بسته را دریافت می کنید و آدرس مقصد این بسته آدرس تو  
است یک پاسخ برای فرستنده ارسال کن.  
در واقع ping از پروتکل icmp استفاده میکند که این پروتکل با دو پیام echo request  
و echo reply ارتباط بین دو دستگاه را چک میکند. icmp پیام های دیگر نیز دارد.  
پروتکل icmp به هیچ یک از پروتکل های tcp یا udp یا پروتکل های لایه app وابسته  
نیست و بخشی از لایه network است.  
با وارد کردن دستور ping میتوانید پارامترهای دلخواه برای ping مانند آدرس  
فرستنده و حجم و...انتخاب کنید.

#### Trace Route

دستور traceroute یک بسته icmp ایجاد میکند که از تمام روترهای سر راه reply  
ارسال میکند.  
Trace route با پیام icmp ttl exceeded کار میکند.  
با وارد کردن دستور traceroute می توانید مانند ping پارامترها را شخصی سازی  
کنید.  
گاهی برای بررسی اتصال از ssh و telnet استفاده میکنیم.

## V1 Chapter-19

### Understanding OSPF Concepts

#### Routing Protocol

تفاوت بین Routing Protocol و Routed Protocol :

\*routing protocol: به پروتکل های مسیریابی گفته میشود که به صورت خودکار با الگوریتم های خود مسیرها را شناسایی کرده و به جدول اضافه می کنند .

\*routed protocol: را به پروتکل هایی که ساختار آدرس در بسته ها را تشکیل می دهند و قابلیت مسیریابی شدن را دارند گفته میشود مانند ipv4 و ipv6

قابلیت های عمومی تمامی پروتکل های مسیریابی به شرح زیر است :

\*Routing Information روترهای همسایه را یاد میگیرند.

\*شبکه های خود را تبلیغ میکنند.

\*در صورتی تغییر توپولوژی یا قطع شدن یک لینک این مساله را تبلیغ میکند و در صورت نیاز مسیرهای جدیدی انتخاب میکنند.

مساله دیگر در پروتکل های مسیریابی convergence است. این به معنای آن است که هنگامی که تغییری رخ دهد روترها چطور به این تغییر واکنش نشان داده و آن را برطرف میکنند.

پروتکل های مسیریابی به دو دسته خارجی EGP و داخلی IGP تقسیم میشوند.

پروتکل های داخلی یا IGP برای مسیریابی داخلی LAN یا درون یک AS استفاده میشوند اما پروتکل های EGP برای مسیریابی در WAN یا بین AS ها استفاده میشود.

Autonomous system به یک شبکه تحت کنترل یک سازمان خاص میگویند. مانند شبکه یک isp یا شبکه یک سازمان بزرگ مانند google.

AS ها با یک شماره به نام AS NUMBER یا ASN شناخته میشوند. مانند آدرس های پابلیک ASN باید از IANA خریداری میشود.

پروتکل های مسیریابی داخلی از نظر الگوریتم انتخاب بهترین مسیر 3 دسته هستند.

**distance vector\***

advance distance vector\*

link state\*

Metric هر مسیر به پروتکل در انتخاب بهترین مسیر کمک میکند. مثلاً در rip متریک تعداد روتر سر راه است اما در ospf مقدار cost این عدد را تعیین میکند. تمامی مسیرهای که یک پروتکل ایجاد میکند مقدار AD یک سان دارند مثلاً AD-OSPF 110 است و EIGRP 80.

## OSPF

روترها هنگام استفاده از پروتکل های link-state عملاً باید تمام جزئیات مربوط به شبکه های خود را تبلیغ کنند.

بعد از انجام عملیات flooding اطلاعات تمامی روترها در شبکه اطلاعات یکسانی دارند.

Ospf با استفاده از LSA و LSDB عملیات های خود را انجام میدهد LSA ساختار داده ایی از اطلاعاتی از شبکه را دارند و LSDB مجموع تمامی LSA های دریافتی هر روتر است.

هنگامی که یک روتر LSA را flood میکند تمامی روترهای دیگر حاضر در پروتکل این LSA را دوباره ارسال میکنند تا تمامی روترها یک نسخه از این LSA داشته باشند.

درواقع روترها قبل از ارسال این LSA از روترهای همسایه یک سوال میکنند آیا این LSA را دارد یا خیر؟ در صورتی که نداشت برایش ارسال میکنند.

در صورت ایجاد تغییر در شبکه روتر دوباره LSA ارسال می کنند همچنین هر روتر در پایان aging timer دوباره LSA ارسال میکند.

فرایند flooding در link-state باعث تکمیل LSDB جامع میشود این برای اضافه کردن مسیر به جدول کافی نیست.

Ospf از الگوریتم shortest path first برای انتخاب بهترین مسیر استفاده می کند.

Ospf با spf کل LSDB را بررسی کرده و مسیرهایی که باید به جدول اضافه شوند را انتخاب میکند.

OSPF برای داد و ستد LSA ها و ایجاد مسیرها 3 مرحله اصلی زیر را طی میکند:

1. همسایه شدن: ارتباط بین 2 روتر که بر روی یک DATA-LINK قرار دارند است تا روترها LSDB خودشان را مبادله کنند.

2. ارسال دیتابیس: مرحله ای که LSA ها ارسال می شوند تا روترها دیتابیس های یکسانی داشته باشند.

3. اضافه کردن بهترین مسیر: مرحله ای که هر روتر جداگانه فرایند SPF را بر روی LSDB محلی خود انجام میدهد و بهترین مسیر را به جدول مسیریابی اضافه میکنند. از بین چیزهایی که در این فصل می آموزید همسایگی OSPF بیشترین چیزی است که در خطایابی OSPF به کار شما می آید.

### Neighboring

شما روترها را تنظیم می کنید تا OSPF را اجرا کنند و با روترهای دیگر همسایه شوند باقی کار را OSPF انجام میدهد.

روترها برای همسایه شدن علاوه بر بودن بر روی یک لینک باید پیام های OSPF ارسال کنند و همسایگی را قبول کنند.

روترها با ارسال OSPF HELLO MESSAGE خود را به عنوان همسایه بالقوه معرفی میکنند.

برای دیدن وضعیت همسایگی در OSPF دستور زیر را وارد کنید.

```
show ip ospf neighbor
```

وضعیت همسایگی OSPF میتواند به روتر بگوید چه زمانی همسایه برای مسیریابی بسته ها مناسب نیست.

HELLO MESSAGE شامل RID هر روتر است. RID یک مقدار 32 بیتی است که به شکل DDN نمایش داده میشود. به طور پیش فرض روتر از یکی از IP هایش برای RID استفاده میکند.

روترها HELLO MESSAGE را به هر اینترفیس MULTICAST میکنند و انتظار دارند روی آن لینک ها HELLO دریافت کنند.

روترها به طور مداوم در بازه زمانی HELLO TIME بسته های HELLO ارسال میکنند.

مشخصات HELLO PACKET به شرح زیر است:

* بسته های HELLO دارای هدر IP است با پروتکل 89

* بسته های HELLO به آدرس مالتی کست 224.0.0.5 برای دریافت HELLO گوش میدهند.

روتر هنگامی که یک HELLO دریافت کند وضعیت همسایگی با آن روتر را init در نظر میگیرد و هنگامی که Hello بعدی را با شناسه خودش از همان RID دریافت کند وضعیت همسایگی WAY-2 میشود.

هنگامی که یک روتر یک همسایه در وضعیت 2WAY دارد به این معنی است که:

1. روتر یک HELLO دریافت کرده با RID روتری که به عنوان همسایه INIT در نظر گرفته بود.
2. روتر تمام پارامترهای HELLO را بررسی کرده و مشکلی وجود نداشته روتر در این مرحله مایل است که همسایه شود.
3. اگر 2 روتر روبه رو به وضعیت 2WAY در بیاید به این معناست که روترها تمام تنظیمات مربوط به همسایگی OSPF را بررسی کرده و مشکلی وجود نداشته: الان هر دو روتر آماده جابه جایی LSDB هستند.

Exchanging Database

در مرحله مبادله دیتابیس روترها در ابتدا تمامی LSDB را ارسال نمیکنند بلکه تمامی LSA هایی که در LSDB دارند را لیست میکنند و به روتر روبرو ارسال میکنند: در این حالت هر روتر متوجه میشود کدام LSA ها را دارد و کدام ها را نیاز دارد. بسته های که LSA ها را بین روترها جابجا میکنند با جزئیات هر LSA | LSU نام دارند. بسته های که بعد از 2WAY لیست کلی LSA ها را جابجا میکنند DBD یا DATABASE DESCRIPTION نام دارد. به مرحله ای که روترها DBD ارسال میکنند EXCHANGE ، مرحله که LSU ها را مبادله میکنند LOADING و مرحله ای که تمام دیتابیس ها تطابق داده میشود FULL گفته میشود.

Maintaining Neighbour

بعد از انجام همسایگی روترها تلاش میکنند تا بر برقراری این همسایگی نظارت کنند برای این کار از دو زمان سنج HELLO INTERVAL و DEAD INTERVAL استفاده میکنند. به طور معمول روترها در مدت HELLO خود یک بسته HELLO ارسال میکنند یک روتر در صورتی که در مدت DEAD INTERVAL که برابر با 3 زمان HELLO است از یک همسایه HELLO دریافت نکنند آن همسایه را از بین رفته در نظر می گیرد. مورد بعدی نگهداری همسایگی اطلاع تغییرات است هنگامی که تغییری در شبکه ایجاد شود یک یا چند LSA تغییر میکند و روترها باید این LSA جدید را FLOOD کنند. مورد سوم نگهداری ارسال مجدد LSA ها است هر روتری که یک LSA تشکیل داده و آن را FLOOD کرده است موظف است که به طور پیشفرض هر 30 دقیقه مجدداً LSA ارسال کند.

OSPF Network Type

به طور پیشفرض نوع اینترفیس OSPF از نوع BROADCAST است و این باعث ایجاد DESIGNATED ROUTER میشود.

DR نقش کلیدی در تبادل دیتابیس بازی میکند.

با وجود DR دیگر هر روتر دیتابیس را با تمام روترهای دیگر تبادل نمیکند بلکه DR با همه ی روترها دیتابیس را تبادل می کند و مطمئن میشود هر روتر یک نسخه کامل از LSDB را دارد BDR در صورت شکست DR نقش DR را بر عهده میگیرد.

DR برای ارسال LSA ها به تمامی روترها آنها را به سادگی به آدرس مالتی کست 224.0.0.5 ارسال میکند و تمام روترها بر روی این آدرس LSA ها را دریافت میکنند.

226.0.0.5 برای OSPF به معنای تمام روترهای OSPF ذخیره شده است.

روترهای غیر DR برای ارسال بسته به DR کافیسست بسته را به آدرس 226.0.0.6 به معنی تمام DR های OSPF ارسال کنند تا DR و DBR دریافت کنند.

در شبکه های OSPF با نوع اینترفیس برادکست روترهای غیر DR | DrOther نام دارند. وضعیت همسایگی هر روتر با dr ها بعد از مبادله که دیتابیس full میشود اما وضعیت همسایگی با روترهای drother چون تبادل دیتابیس انجام نمی شود در وضعیت 2way میماند و این درست است .

Adding Best Route To Table

الگوریتم spf دیتابیس ospf را بررسی میکند ؛ برای هر سابنت مسیر مناسب و مسیر مناسب برای رسیدن به هر gateway را بررسی میکند در صورتی که بیشتر از یک مسیر برای رسیدن به یک شبکه مقصد داشته باشد با استفاده از کمترین متریک یک مسیر را انتخاب میکند.

Spf برای محاسبه متریک cost تمام اینترفیس های خروجی برای رسیدن به شبکه مقصد را باهم جمع میزند و کمترین متریک را انتخاب میکند.

Area

در شبکه های کوچک ospf در یک منطقه (area backbone) به خوبی کار میکند اما در شبکه های بزرگی مانند شبکه های ENTERPRISE باید شبکه دارای مناطق مختلف باشد.

استفاده از OSPF تنها با یک منطقه در شبکه های ENTERPRISE با دیتابیس های خیلی بزرگ باعث مشکلات زیر میشود:

*دیتابیس بزرگ نیاز به RAM بیشتر برای نگهداری در هر روتر دارد.

*دیتابیس بزرگ فرایند SPF را بر روی دیتابیس کند میکند.

*تغییر تنها یک اینترفیس در شبکه باعث بررسی مجدد SPF در تمامی روترها میشود.

مدارک مرز استفاده از AREA های مختلف را نهایتا تا زمانی می دانند که شبکه 50 روتر دارد بعد از آن توصیه میشود حتما از AREA های مختلف استفاده کنید.

برای راه اندازی OSPF با AREA های مختلف به موارد زیر توجه کنید:

1. تمام اینترفیس های مربوط به یک سابنت باید در یک AREA باشند.

2. یک منطقه باید به هم پیوسته باشد.

3. بعضی روترها ممکن است داخلی باشند و تمامی اینترفیس های آن عضو یک AREA باشد

4. بعضی روترها ممکن است مرزی باشند یعنی ABR و یک پورت در AREA 0 و پورت های دیگر در AREA دیگر باشند

5. AREA های غیر BACKBONE باید یک مسیر مستقیم به AREA 0 با یک روتر ABR که از یک سمت در AREA 0 است داشته باشند.

LSA

LSA ها در OSPF انواع مختلفی دارند که الان به بررسی نوع 1 تا 3 می پردازیم

1. ROUTER LSA: به ازای هر روتر یکی وجود دارد این LSA شامل

RID, INTERFACES, IP ADD, MASK و وضعیت کنونی اینترفیس ها است.

2. NETWORK LSA: به ازای هر شبکه که DR دارد یکی وجود دارد که شامل آدرس DR و bdr سابنت id و ماسک است.

3. summary LSA: به ازای هر سابنت در یک area دیگر به وجود می آید که شامل سابنت id, ماسک و rid روتر BDR که این LSA را تبلیغ کرده است.

OSPF با استفاده از بررسی از LSA های تایپ 1 و 2 نقشه توپولوژی شبکه را رسم میکند.

V1 Chapter-20

Implementing OSPF

OSPF Config

برای راه اندازی OSPF بر روی روتر مراحل زیر را دنبال کنید:

1. با دستور زیر فرایند OSPF را روی روتر فعال کنید:

`route ospf process-id`

*توجه داشته باشید که این یک مقدار لوکال است نیازی نیست که در صورت یک همسایگی یکسان باشد یا با شماره AREA یکسان باشد.

2. در صورت تمایل به یکی از 3 روش زیر RID را تنظیم کنید:

A- با استفاده از زیر دستور `router-id value`

B- تنظیم آی پی آدرس بر روی یک اینترفیس LOOPBACK . توجه داشته باشید بزرگترین آدرس میان LOOPBACK ها انتخاب میشود.

*برای ایجاد یک اینترفیس LOOPBACK از دستور زیر استفاده کنید

`interface loopback num`

C- بر روی یک اینترفیس غیر LOOPBACK آدرس تنظیم کنید و باز توجه داشته باشید بزرگترین آدرس انتخاب میشود

3. با استفاده از زیر دستور زیر شبکه ها را به OSPF اضافه کنید

`network ip wide-mask area area-num`

Show OSPF

برای بررسی ospf در مراحل مختلف از دستورات زیر استفاده کنید:

*برای بررسی تنظیمات ospf

`Show running-config / show protocol`

*برای دیدن اینترفیس های فعال در ospf :

`Show ip ospf interface [brief/type]`

*برای دیدن وضعیت همسایگی:

Show ip ospf neighbor [type]

*برای دیدن دیتابیس :

Show ip ospf database

*برای دیدن تمام مسیرهای آموخته شده بدون توجه به متریک:

Show ip ospf rib

*برای دیدن مسیرهای اضافه شده به جدول مسیریابی

Show ip route [ospf/subnet-mask/section subnet]

Passive Interface

ospf وضعیت پورتهای که از طریق آن Hello ارسال و دریافت نکند را Passive در نظر میگیرد .

شرایط Passive Interface به شرح زیر است :

*ospf همچنان سابنت متصل به این اینترفیس ها را از طریق LSA ها تبلیغ می کند.

*دیگر در این اینترفیس ها Hello ارسال نمی کند.

*دیگر هیچ Hello دریافتی از این اینترفیس ها را بررسی نمیکند.

معمولا Passive Interface ها اینترفیس هایی هستند که به سمت Lan بدون هیچ روتری در آن می روند .

برای فعال سازی Passive Interface از دستور زیر استفاده کنید :

با زیر دستور ospf زیر تمام اینترفیس های روتر Active هستند و فقط اینترفیس های مشخص شده Passive می شوند :

passive-interface type num

با زیر دستور ospf زیر تمام اینترفیس های روتر Passive هستند و باید به صورت دستی با دستور no اینترفیس های مورد نظر را Active کنید :

passive-interface default

Default Route Advertise

برای اینکه DEFAULT-ROUTE را از طریق OSPF تبلیغ کنید مراحل زیر را انجام دهید :

1. ابتدا به صورت دستی بر روتر همه شبکه DEFAULT-ROUTE ایجاد کنید.

2. با دستور زیر DEFAULT-ROUTE را در همان روتر تبلیغ کنید:

default-information originated

Interface Cost

برای تغییر COST یک مسیر در 3 OSPF روش وجود دارد

با زیر دستور مستقیم بر روی اینترفیس

ip ospf cost **value**

OSPF از محاسبه $\text{Reference Bandwidth} / \text{Interface Bandwidth}$, COST هر مسیر را به دست می آورد.

برای تغییرات cost یک لینک اصلاً توصیه نمیشود که BW یک اینترفیس را تغییر دهید این کار بر روی سرعت انتقال اطلاعات تاثیر دارد به جای آن RED-BW را تغییر دهید.

REF-BW پیشفرض 100 مگ است پس برای لینک های 100 مگ به بالا COST برابر با ۱ است

برای تغییر REF-BW از زیر دستور OSPF زیر استفاده کنید.

auto-cost reference bandwidth bw

Load Balance

در صورتی که روتر به یک مقصد چندین مسیر با cost های برابر داشته باشد میتواند بین این مسیرها load balance انجام دهد تعداد مسیر همزمان را با زیر دستور تنظیم کنید

maximum-paths value

V1 Chapter-2

OSPF Network Types and Neighbors

OSPF Network Type

در CCNA 200-301 در مورد دو نوع شبکه OSPF صحبت میکنیم

POINT-TO-POINT*

BROADCAST *

در شبکه های Broadcast روترهای DR و BDR انتخاب میشوند.

انتخاب DR و BDR به شما کمک میکند که در صورت خراب شدن DR روتر BDR به راحتی نقش DR را بر عهده بگیرید و اگر روتر بهتری به شبکه اضافه شد DR نشود.

OSPF برای انتخاب DR ابتدا PRIORITY پورت ها را بررسی میکند در صورتی که برابر بود بزرگترین RID به عنوان DR و دومین BRD میشود.

برای انتخاب دستی DR باید PRIORITY را از زیر دستور اینترفیس تغییر دهید

`ip ospf priority value-0-to-255`

POINT TO POINT : این شبکه برای زمانی است که بر روی یک لینک DATA-LINK تنها دو روتر داریم در این صورت نیاز به DR و BDR نیست.

شبکه P2P با زیر دستور اینترفیس زیر تنظیم میشود:

`ip ospf network point-to-point`

OSPF برای تشکیل همسایگی نیاز دارد که هر دو روتر مقادیر یکسانی NEIGHBOR REQUIREMENT داشته باشند.

1. اینترفیس ها باید در وضعیت UP/UP باشند.

2. ACL ها نباید به بسته های پروتکل مسیریابی را فیلتر کنند.

3. اینترفیس ها باید در یک سابنت باشند.

4. در صورت نیاز باید از احراز هویت پروتکل عبور کنند.

5. زمان سنج ها HELLO و DEAD یکسان باشند.

6. RID ها باید همسان باشند.

7. در یک AREA باشند.

8. فرایند OSPF نباید غیرفعال باشد.

9. اینترفیس های همسایه باید MTU برابر داشته باشند.

10. اینترفیس های همسایه باید نوع شبکه یکسانی داشته باشند

* ردیف های 9 و 10 جلو همسایگی را نمی گیرند.

Shahinvaseghi.ir

V2 Chapter-2

Basic IPv4 Access Control Lists

Access Control List

:IPV4 ACCESS CONTROL LIST

IP ACL از طریق فیلدهای داخل هدر IP، TCP و udp بسته ها را شناسایی میکند.

برای مثال برای اعمال QOS بر روی بسته ها از ACL استفاده میکنیم.

در ACL دو چیز خیلی مهم است : محل قرار گیری و جهت قرار گیری. این به این معناست که ACL ها برای اجرا شدن باید بر روی یکی از 2 ترافیک IN و OUT بر روی یکی از اینترفیس ها تنظیم شود.

برای فیلتر کردن بسته ها با استفاده از ACL دو اکشن وجود دارد permit و deny

انواع ACL ها:

Standard numbered 99..1*

extended numbered 122..100*

additional acl numbered 1999..1300 standard*

named acl*

improved editing with sequence num*

Acl استاندارد فقط نسبت به src-ip فیلتر می کند اما extended نسبت به پروتکل src و dst-ip و در tcp و udp مقدار src/dst پورت هم پورت هم بررسی می شود .

هنگامی که یک بسته اولین ردیف همخوان ACL مطابق شود دیگر در جدول پیش نمی رود و متوقف میشود.

Standard ACL

برای تنظیم یک ACL استاندارد از نوع NUMBERED از دستور زیر استفاده کنید

access-list (1-99/1300-1999) (permit/deny) **target-ip wildmask**

در قسمت آدرس در ACL می توانید از یک آدرس استفاده کنید یا با استفاده از WILD MASK رنج تعیین کنید.

با استفاده از ANY در قسمت آدرس این ACL شامل تمام بسته ها میشود.

توجه کنید هنگام راه اندازی ACL بر روی یک اینترفیس به صورت پیشفرض تمامی ورودی هایی که شامل ACL نشود DENY میشوند پس حتما باید در پایان ACL یک PERMIT ANY برای باقی ترافیک فیلتر نشده بزارید.

برای فعال کردن ACL بر روی یک اینترفیس از زیر دستور اینترفیس زیر استفاده کنید :

ip access-group **acl-num**

در صورتی که در پایان ACL از کلید واژه LOG استفاده کنید روتر آمار تمام بسته های همسان شده با این ACL را به شما نشان میدهد.

V2 Chapter-3

Advanced IPv4 Access Control Lists

Extended ACL

در صورتی که میخواهید یک EXTENDED ACL بر روی تمامی بسته های IPV4 اعمال شود از پروتکل IP استفاده کنید. شامل تمام بسته های IPV4 مانند ICMP، TCP و UDP میشود.

در extended acl هایی با پروتکل های tcp و udp میتوانید بسته ها را نسبت به SRC و DST پورت نیز فیلتر کنید.

برای تعیین پورت ACL های EXTENDED از کلید واژه های زیر استفاده کنید.

نا برابر با=EN کمتر از=LT برابر با=EQ بین =range بزرگتر از=GT

برای تنظیم یک extended acl از دستور زیر استفاده کنید.

```
access-list (199-100 1200-2699) (permit | deny) Protocol src-ip src-port dst-ip
dst-port
```

هم src-ip و هم dst-ip میتواند یک آدرس باشد یا با دادن wildmask یک رنج باشد.

Named acl هیچ تفاوتی در فیلتر کردن بسته ایجاد نمیکند بلکه مدیریت acl را ساده تر میکند.

Named acl سه تفاوت اصلی با numbered acl دارد:

1. به خاطر سپردن و نگهداری ACL را ساده تر میکند.
  2. به جای دستور global از زیر دستور استفاده میکنید
  3. یک قابلیت خاص ادیت کردن به کاربر CLI میدهد که به جای اصلاح کل ACL تنها یک خط آن را اصلاح کنید
- در حالت پیشرفته ACL چه در حالت NUMBERED چه در حالت NAMED می توانید از ادیت خط ها توسط SEQ-UMBRED استفاده کنید.

هنگامی که دارید با استفاده از زیر دستور IP ACCESS LIST یک لیست ایجاد میکنید میتوانید با وارد کردن عدد در ابتدای خط شماره Seq را انتخاب کنید در صورت وارد نکردن عدد seq به صورت پیش فرض اعداد ضریب 10 وارد میشود .

```
Ip access -list (1-2147483674) acl
```

برای حذف یک ردیف کافی از دستور no seq در زیر دستور استفاده کنید.

V2 Chapter-6

Implementing Switch Port Security

Port Security

پورت سکیوریتی می تواند از اتصال دستگاه های ناخواسته از طریق بررسی src-mac فریم های ارسال شده از دستگاه ها جلوگیری کند.

تنظیمات port-security به طور مجزا با تنظیمات متفاوت به ازای هر پورت بر روی اینترفیس ها اجرا میشود.

هر پورت یک ماکزیمم تعداد mac متصل دارد که اگر از این تعداد بیشتر شود port-security تشخیص میدهد که تخلف اتفاق افتاده است.

فعال سازی پورت سکیوریتی بر روی پورت موارد زیر را فعال می کند :

1. فریم های دریافتی بر روی پورت بررسی میشوند تا وقوع تخلف را متوجه شود.

2. ماکزیمم تعداد mac مجاز بر روی هر پورت را تعریف میکند.

3. آمار تمام mac های غیر تکراری بر روی پورت را نگه میدارد.

4. mac های جدید یاد گرفته شده را مانیتور می کند تا اگر یاد گرفتن mac جدید باعث تخلف در تعداد mac مجاز پورت شد متوجه شود.

5. فریم های دریافتی از mac متخلف را بنابر تنظیمات نابود و... میکند.

علاوه بر موارد بالا پورت سکیوریتی میتواند:

1. حد مجاز mac عدد 3 تعریف شود و 3 تا دستی تعریف شوند.

2. حد مجاز mac عدد 3 تعریف شود و 3 تا اتومات تعریف شوند.

3. حد مجاز mac عدد 3 تعریف شود و یک دستی و 2 تا اتومات باشد.

port-security روی هر پورت trunk و یا access تعریف میشود اما این پورت ها باید دستی ترانک یا access شده باشند.

برای راه اندازی port-security مراحل زیر را انجام دهید :

1. با دستور زیر به صورت دستی پورت را ترانک یا access کنید.

Switch port (mode access/trunk)

2. با زیر دستور زیر port security را بر روی پورت فعال کنید.

Switchport port-security

3. با زیر دستور زیر حد مجاز mac را مشخص کنید.

switchport port-security maximum num

4. با دستور زیر برخورد در صورت اتفاق تخلف را تعیین میکند

Switchport port-security violation(protect/restrict/shut down)

5. با دستور زیر تعیین کنید به صورت mac-sticky یاد گرفته شود

Switchport port-security mac-address sticky

6. با دستور زیر برای mac، port، دستی تعیین کنید.

Switchport port-security mac-address mac

این موارد اختیاری بوده و با نادیده گرفتن آنها port-security با مقادیر پیش فرض خود کار میکند.

با دستور show port-security type num وضعیت امنیت یک پورت را میتوانید بررسی کنید .

رفتار های port security به شرح زیر است

عملیات	protect	restrict	shutdown
نابود کردن ترافیک مجاز	Yes	yes	yes
ارسال مسیج به Snmp سرور	No	yes	yes
قرار دادن پورت در وضعیت err-dis	No	yes	yes

به طور پیش فرض port-security حد مجاز mac را 1 و رفتار را shutdown قرار میدهد

در رفتار shut down وقتی تخلف رخ می دهد سه اتفاق زیر رخ میدهد :

1. وضعیت پورت بنابر دستور show interface به err-disable تغییر میکند.

2. وضعیت پورت در port-sec به secure-down تغییر میکند.

3. سوئیچ ارسال و دریافت فریم از پورت را متوقف میکند.

در صورتی که پورت err-disable شود برای فعال شدن مجدد باید پورت را shutdown و سپس no shutdown کنید.

یا برای اجرای خودکار هنگامی که فقط توسط port sec غیر فعال شود.

errdisable recovery cause psecure-violation

برای فعال شدن مجدد پس از زمان مشخص :

errdisable recovery interval **sec**

V2 Chapter-10

Network Address Translation

Source Nat

برای راه اندازی SRC NAT دستی از دستورات زیر استفاده کند.

1. برای تعیین INT ورودی بسته ها فرایند NAT زیر دستور اینترفیس زیر را وارد کنید :

```
ip nat inside
```

2. برای تعیین INT خروجی بسته فرایند NAT زیر دستور اینترفیس زیر را وارد کنید :

```
ip nat outside
```

1.3. برای تعیین آدرس هایی که باید به هم ترجمه شوند :

```
ip nat inside source static local-ip public-ip
```

3.2. با روش بالا تنها یک آدرس NAT میشود برای اینکه یک رنج را NAT کنید ابتدا باید یک ACL برای این رنج بسازید و به جای STATIC با گزینه LIST.ACL را معرفی کنید

```
3-2-1 access-list num permit subnet-id wildmask
```

```
3-2-2 ip nat inside source list num interface out-interface
```

3-3 برای اینکه از گروهی آدرس PUBLICE برای NAT استفاده کنیم لازم نیست تمام آنها را روی روتر ست کنیم کافی است تمام آنها به سمت ما ROUTE شوند سپس با تنظیم یک NAT POOL تمام آدرس ها را استفاده کنید.

3-3-1 SETUP ACL

```
3-3-2 ip nat pool name start-ip end-ip network mask
```

```
3-3-3 ip nat inside source list num pool name
```